

دفاع مقدس چهل ساله شد

در آستانه ۳۱ شهریور ۱۳۹۹ چهار دهه پس از ۳۱ شهریور ۱۳۵۹

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۶۷ | دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹ | ۲۵ محرم ۱۴۴۲ | ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

علی حیدری
دومینوی اعلام سازش!

حنیف غفاری
مثلث مرموز!

احمد کریم‌خانی
اتحاد در برابر نفاق

بازنمایی لایه‌های پنهان هتک حرمت به ساحت نورانی پیامبر اعظم (ص)
در گفت‌وگوی صبح صادق با دکتر مجید شاه‌حسینی

بازی صهیونیستی

♦ آقای مکرون با آن وضعیت فرانسه در شنبه‌های اعتراض و سرکوب و به خون کشیدن خیابان‌های خود ژست مردم‌دوستی می‌گیرد و به لبنان می‌آید و به مثابه پدر مهربان صحبت می‌کند، اما تاریخی با پانصد سال خونریزی و جنگ و نژادپرستی مفرط دارد.

♦ ستون اصلی در جنگ‌های صلیبی همیشه نیروهای فرانسوی بودند. یک پاپ فرانسوی فتوای جنگ علیه مسلمانان را صادر کرد و یک مشت جنایتکار و زندانی خطرناک را به سمت سرزمین‌های اسلامی فرستادند و آن خونریزی‌ها را مرتکب شدند.

♦ احترام به ادیان مهم است. ممکن است این جریان به دنبال تحریک گروهی از گرایش‌های سلفی و تکفیری و وهابی برای مقابله به مثل و اعمال تروریستی مثل آنچه داعش انجام می‌داد باشد؛ چون رژیم صهیونیستی به آن نیاز دارد.

گزارشی از پروژه آبرسانی به غیزانیه در گفت‌وگوی صبح صادق با مدیرعامل هلدینگ نیروی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص)

ثمره همت جهادی

نسخه صوتی صبح صادق

بشنوید Beshnavidd.ir

دومینوی اعلام سازش!

علی حیدری

سر دبیر

کمتر از یک ماه پس از اعلام توافق عادی‌سازی روابط میان رژیم صهیونیستی با امارات روز جمعه «دونالد ترامپ» در حساب کاربری خود دو توییت نوشت: «امروز یک گشایش تاریخی دیگر اتفاق افتاد دو دوست بزرگ ما، اسرائیل و پادشاهی بحرین به توافقی برای صلح دست پیدا کردند بحرین دومین کشور عربی است که ظرف ۳۰ روز با اسرائیل صلح می‌کند.» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی نیز در این باره مدعی شد: «برای سال‌های متمادی بر روی صلح سرمایه‌گذاری کردیم و حالا صلح روی ما حساب می‌کند و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ اقتصادی برای اسرائیل به همراه می‌آورد و این مسئله بسیار مهم است.»

در تحلیل این رویداد سیاسی نباید از مؤلفه‌های گوناگون دخیل در آن غفلت کرد که مهم‌ترین آن موضوع انتخابات ایالات متحده آمریکا است. دونالد ترامپ در پایان دوره چهار ساله ریاست‌جمهوری خود نتوانسته کارنامه موفق‌تری ارائه کند و به اذعان رسانه‌های آمریکایی «سیاست خارجی‌اش با مشکلات زیادی روبه‌رو شده و به طور بالقوه نتایج فاجعه‌باری به همراه داشته است.» آنها به صراحت می‌گویند نوع مواجهه رئیس‌جمهور آمریکا با کشورهای دیگر کار را به جایی رساند که رئیس‌جمهور ونزوتلا، ترامپ را فردی احمق دانست و او را به استعفا گرفت. رهبر کره شمالی هم او را به بازی گرفت و جمهوری اسلامی ایران نیز راه‌های جدیدی را برای مقابله با کمین «فشار حداکثری» ترامپ پیدا کرد و تحریم‌های ظالمانه را به شکست کشاند. در این میان، ترامپ که به شدت مورد انتقاد رقیب انتخاباتی خود است، در ماه‌های منتهی به انتخابات به تکاپو افتاده است تا با دستاوردسازی در منطقه غرب آسیا، از شدت انتقادات علیه خود بکاهد و با بهره‌گیری از وضعیت رژیم‌های مرتجع عربی آنها را به عادی‌سازی روابط با رژیم کودک‌کش صهیونیستی متمایل کند. البته به اذعان رسانه‌های صهیونیستی این اقدام را نه در یک روز، بلکه در یک سیر زمانی دنیال می‌کند تا تأثیر دومین‌سوار بر افکار عمومی بگذارد. حکام عربی نیز با علم به بحران مشروعیت و عدم اقبال عمومی در جوامع خود به بهانه‌ها و وعده‌هایی، چون پیشرفت، تحول، رونق اقتصادی، افزایش ثبات و امنیت به سمت برقراری رابطه با صهیونیست‌ها حرکت کرده و حاضر شده‌اند به آرمان قدس پشت کرده و ارزش‌های ملت مظلوم فلسطین را قربانی رقابت‌های داخلی یک قدرت فرامنطقه‌ای کنند. آنها درصدد هستند با پناه بردن به دامان تنگین استکبار جهانی و صهیونیسم بین‌المللی، آنها را جایگزین فاصله بین خود و مردمشان کنند و از این طریق چند صباحی دیگر در قدرت باقی بمانند.

در پایان ذکر این نکته ضروری است که طرف‌های این توافق از آمریکا و رژیم صهیونیستی گرفته تا بحرین، گرفتار موج نارضایتی عمومی در کشورهای خود هستند و از دادن پاسخ مناسب به این اقدامات عاجز هستند. در چنین شرایطی سخن گفتن از صلح و برقراری روابط سیاسی که معارض‌های زیادی در جوامع داخلی آنها و ملت‌های مسلمان منطقه و جهان دارد، تلاشی بی‌ثمر بوده و راه به جایی نخواهد برد جز آنکه ترامپ برای جلب رضایت لابی‌های صهیونیستی در انتخابات ۲۰۲۰ از آن خرج کند تا شاید حضورش در کاخ سفید تمدید شود.

دفاع مقدس چهل ساله شد

در آستانه ۳۱ شهریور ۱۳۹۹ چهار دهه پس از ۳۱ شهریور ۱۳۵۹

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

هفته دفاع مقدس سال ۱۳۹۹، مقارن با چهل‌مین سال آغاز جنگ تحمیلی و پدیدآیی دفاع مقدس ملت ایران به صورت اعجاب‌آمیز در برابر تمامی قدرت‌های شیطانی است. اگر چه دفاع ملت ایران از همه ارزش‌های خود در برابر شیطان بزرگ و حامیان‌ش در طول چهل سال گذشته استمرار داشته، ولی آن دوران هشت ساله، یک دوران مشعشع، بی‌نظیر و حیات‌بخش برای حال و آینده ایران و ایرانی است. دفاع مقدس گنجی پایان‌ناپذیر و تمدن‌ساز ملت ایران تارسیدن به قله‌های عزت و افتخار است.

جنگ تحمیلی ارتش رژیم بعث عراق به نیابت از نظام سلطه علیه ایران، تهدیدی بزرگ بود که ملت ایران، با تأسی به مکتب عاشورا و فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت، آن را تحت امر امام خمینی (ره) به فرصتی بزرگ‌تر تبدیل کرد. کسانی که در ۳۱ شهریور سال ۱۳۵۹، از زمین،

هوا و دریا بر ملت ایران و کشور اسلامی‌اش یورش آوردند، هرگز نه تنها به شکست فکر نمی‌کردند، بلکه دچار این توهم شده بودند که طی چند هفته با استراتژی جنگ برق‌آسا تهران را فتح خواهند کرد. صدام حسین در رسیدن به یک پیروزی مطلق با شکست دادن انقلاب اسلامی، ساقط کردن جمهوری اسلامی، چند تکه کردن ایران، الحاق خوزستان به عراق، تسلط بر خلیج فارس و به دست گرفتن رهبری جهان عرب، هیچ تردیدی نداشت؛ چرا که این جنگ را در چارچوب اراده قدرت‌های اول جهان و بسا حمایت‌ها و پشتیبانی‌های آنان آغاز کرده بود. بنابراین، درست آن است که گفته شود، جنگ عراق با ایران، جنگ قدرت‌های جهانی شرق و غرب با ایران بود. دلیل اصلی پدیدآیی چنین جنگی هم، اراده این قدرت‌ها و به ویژه آمریکا و صهیونیسم بین‌المللی، برای جلوگیری از قدرت‌یابی اسلام سیاسی با محوریت کشور مستغلی، چون ایران در راهبردی‌ترین منطقه جهان بود. انقلاب اسلامی خارج از اراده قدرت‌های حاکم بر شرق و غرب جهان به پیروزی رسید و از همان ابتدای این پیروزی، نظام سلطه متشکل از هر دو بلوک قدرت، سیاست به شکست رساندن

آن را اتخاذ کردند. توطئه‌ها، دسیسه‌ها و فتنه‌ها، یکی پس از دیگری آغاز شد. بی‌ثبات‌سازی‌ها، بمب‌گذاری‌ها، ترورها، کودتاها و غائله‌های تجزیه‌طلبی، هیچ یک نتوانست دشمنان انقلاب اسلامی و ملت ایران را به اهداف‌شان برساند.

دشمنان، جنگ علیه ایران را با جلو انداختن صدام هنگامی در پیش گرفتند که همه تیرهای قبلی آنان به سنگ خورده و ناکام شده بودند، به همین دلیل جبهه استکبار با همه توان برای شکست جمهوری اسلامی، در کنار صدام متجاوز قرار گرفت. جنگ همه‌جانبه علیه جمهوری اسلامی آغاز شد و برخلاف تصور دشمنان، ملت ایران تحت امر ولایت، برای دفاع از اسلام و کشور اسلامی به مقاومت و ایستادگی در برابر دشمن دست زد و با عنایات الهی به پیروزی مطلق دست یافت. دفاع ملت ایران در برابر متجاوزان، «دفاع مقدس» نام گرفت؛ زیرا ماهیت این جنگ، جنگ اسلام و کفر بود. ملت ایران در این جنگ نابرابر، از اسلام، انقلاب اسلامی، نظام دینی و سرزمین اسلامی‌اش دفاع کرد. بنابراین، ماهیت جنگ بود که دفاع ملت ایران را، به یک دفاع مقدس تبدیل کرد. ملت ایران در راه خدا قیام کرده بود

و از همین رو، دشمنان به آن تهاجم کردند و در این تهاجم، خداوند متعال، آن قادر علی‌کل شیء رزمندگان اسلام را یاری کرد. ملت ایران در جنگ به خودباوری و صف‌ناپذیری دست یافت. فرهنگ مقاومت در طول دفاع مقدس، در مردم ایران نهادینه شد و در چهل سال گذشته، این فرهنگ منشأ برکات و دستاوردهای فراوانی، چون وحدت و همبستگی، قدرت بازدارندگی نظامی و اقتدار نیروهای مسلح، شکوفایی در بسیاری از عرصه‌های علم و فناوری، ارتقای معنویت و استمرار ایستادگی و مقاومت اعجاب‌برانگیز در برابر نظام سلطه شده است.

از همین رو این گنج و سرمایه بزرگ را باید محافظت کرد و از دستبرد تحریف و تخریب مصون داشت. دشمنان در جریان تحریف، دفاع مقدس را نیز نشانه رفته، به دنبال ارائه روایت‌های نادرست از آن به نسل جوان و آیندگان هستند. بنابراین در هفته دفاع مقدس و چهل سالگی آغاز جنگ، باید با تبیین دقیق، علمی و منطقی معارف دفاع مقدس، هم نسل جوان را با این سرمایه بزرگ و افتخارآمیز آشنا کرد و هم، نقشه‌های شیاطین نسبت به معارف دفاع مقدس را خنثی کرد.

مثلث مرموز!

ضرورت مراقبت از همکاری آمریکا - اروپا - آژانس در مسئله هسته‌ای

حنیف غفاری

کارشناس روابط بین‌الملل

این زمینه، به دنبال «راهکاری دیپلماتیک» برای استمرار محدودیت‌های تسلیحاتی علیه ایران هستند. «دومینیک راب» وزیر خارجه انگلیس نیز در تازه‌ترین پیام توییتی خود تصریح کرده است: «ایران نباید سلاح هسته‌ای بسازد. ایران باید به تعهدات هسته‌ای خود پایبند بماند و برجام را حفظ کند این نتیجه جلسه (اخیر) تروئیکای اروپا و دیدار من با هایکو ماس و لودریان بود. ما به پاسخگو کردن ایران متعهد هستیم.»

یک رمزگشایی ساده از مواضع وزیر خارجه انگلیس نشان می‌دهد، لندن نه تنها مخالفی واقعی با تمدید تحریم تسلیحاتی کشورمان ندارد، بلکه حفظ کالبد برجام را نیز در گرو «بازگشت تعهدات یک‌جانبه ایران» می‌داند! نباید فراموش کنیم که «بوریس جانسون» نخست‌وزیر انگلیس سال گذشته به صورت صریح و آشکار خواستار «ابطال برجام» و جایگزینی آن با «توافق مدنظر ترامپ» شده بود. بنابراین، مهر تأیید دولت انگلیس (و دولت‌های آلمان و فرانسه) نباید به

معنای «صیانت آنها از توافق هسته‌ای» تلقی شود! نکته دیگر، به گزارش اخیر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره فعالیت‌های هسته‌ای کشورمان باز می‌گردد. در گزارش آژانس تأکید شده است، استفاده ایران از ماشین‌های جدید و غنی‌سازی با ماشین‌های آبی آر ۴، آبی آر ۵، آبی آر ۶، آبی آر اس و آبی آر اس ۶، در خطوط تحقیق و توسعه ادامه دارد. افزایش درصد غنی‌سازی تا سطح ۴/۵ درصد (فرا تر از سطح تعیین شده در برجام) و تولید بیش از ۲۰ هزار کیلوگرم اورانیوم غنی شده (که اکثراً با غنی ۴/۵ درصدی تولید شده است)، از دیگر نکات مطرح شده در گزارش اخیر آژانس بوده است. البته آژانس در ظاهر، فعالیت‌های هسته‌ای ایران را توصیف کرده، اما تعلق خاطر «فراحقوقی» و «مطالبات فریادمانی قبلی» آژانس از ایران، جایی را برای ساده‌انگاری ماجرا باقی نمی‌گذارد!

تحولات اخیر در حوزه سیاست خارجی

کشورمان به خوبی نشان می‌دهد، دو فرضیه «تأمین اهداف آمریکای اروپا در قبال تمدید تحریم تسلیحاتی ایران» و «پایان فشارهای سیاسی آژانس» باید هر چه سریع‌تر «ابطال شده» تلقی شود. به نظر می‌رسد، هر اندازه به تاریخ ۲۸ مهر ماه (۱۷ اکتبر)، یعنی زمان لغو تحریم تسلیحاتی ایران مطابق قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد نزدیک‌تر می‌شویم، هم‌افزایی سه ضلع «آمریکا»، «تروئیکای اروپایی» و «آژانس» برای جلوگیری از لغو این تحریم‌ها افزایش می‌یابد.

در این میان، اهمیتی ندادن تلاش برای تمدید تحریم تسلیحاتی ایران با «جاشی زور و اخم آمریکایی» یا «جاشی لی‌بند و دیپلماسی اروپایی» صورت گیرد! مهم این است که حتی یک ثانیه پس از پایان زمان مقرر شده در قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد (۲۸ مهر ماه)، نباید پذیرای تمدید محدودیت‌های تسلیحاتی خود باشیم.

توطئه برای فراموشی

آیت‌الله العظمی خامنه‌ای در بیانیه‌ای، اهانت نشریه فرانسوی به ساحت نورانی پیامبر اعظم (ص) را محکوم و نوشتند: «سیاست‌های عمیقاً ضد اسلامی صهیونیست‌ها و دولت‌های استکباری عامل این‌گونه حرکت‌های دشمنانه است... این حرکت در این برهه زمانی می‌تواند، نیز به انگیزه منصرف کردن ذهن ملت‌ها و دولت‌های غرب آسیا از نقشه‌های شومی باشد که آمریکا و رژیم صهیونیستی برای این منطقه در سر دارند. ملت‌های مسلمان، به ویژه کشورهای غرب آسیا، ضمن حفظ هویشاری در مسائل این منطقه حساس، باید هرگز دشمنی‌های سیاست‌مداران و سردمداران غربی نسبت به اسلام و مسلمانان را فراموش نکنند.»

محکومیت اهانت

رئیس دفتر عقیدتی-سیاسی فرماندهی کل قوا در بیانیه ای با محکومیت اهانت به پیامبر اعظم اسلام نوشت: دام نابخردانه و مجرمانه نشریه «شسارلی ابدو» در اهانت به ساحت مقدس پیامبر اعظم (ص) و حمایت فضاحت‌بار و عوام‌فریبانه رئیس‌جمهور فرانسه از آن به بهانه دفاع از آزادی در همین راستا بوده و خود جلوه‌ای دیگر از ماهیت غرب وحشی است که سران دولت‌های استکباری آن در عین غرور و تفرعن، به بردگی صهیونیست‌های جنایت‌کار درآمده‌اند. «حجت‌الاسلام والمسلمین علی سعیدی» همچنین اقدام نشریه فرانسوی را شیوه متداول دشمنان اسلام خواند.

قوم بنی اسرائیل

«محمد عطریانفر» با انتقاد از تعاملات درونی اصلاح‌طلبان، با بیان اینکه انتخاب «عارف» برای هدایت اصلاح‌طلبان در مجلس، انتخاب دقیقی نبود افزود: رفتار اصلاح‌طلبان با آقای عارف، شبیه رفتاری است که قوم بنی اسرائیل با حضرت موسی (ع) کردند. عضو شورای مرکزی کارگزاران باغیر سازنده خواندن نامه موسوی‌خونینی‌ها به رهبر معظم انقلاب اضافه کرد: سؤال اصلی اینجاست که چرا آقای موسوی‌خونینی‌ها به جای دیدار مستقیم، اقدام به نامه‌نگاری کرده‌اند و پیام خود را از موضع حضوری و اثربخش تر انتقال نداده‌اند؟ موضوع دیگر این است که چرا نامه، سرگشاده ارسال شده است؟

روزنه

نهضت رسانه‌های پسا‌عاشورا

عباس محمدیان

مسئول بسیج رسانه خراسان رضوی

قصه عامه مردم با محرم و نهضت حسینی در عاشورا به اوج می‌رسد؛ اما سؤال اینجاست که نسبت عاشورا با روزهای پس از آن چیست؟ حال آنکه قرار این نیست و نباید هم کسی چنین پنداری در ذهن شکل دهد. اگر چه نهضت با عاشورا به اوج می‌رسد، اما این اوج را نباید نقطه پایان شمرد، بلکه خود آغازی است بر مثنی تازه در صراط مستقیم حسین(ع). درست مانند پایان یک کلاس و آغاز کلاس بالاتر. چنین نگاهی اقتضای کند، در غروب عاشورا به یک آغاز دیگر برسیم؛ چنانکه در محرم ۶۱ هجری، حضرت امام سجاد(ع) پرچم را به دوش گرفتند و حضرت زینب(س)، در مقام سخننگوی امامت و ولایت، یک جریان رسانه‌ای بزرگ را شکل دادند. تاریخ شاهد است و برای ما هم روایت کرده است که از این جریان رسانه‌ای، امواج روشنی‌بخشی برخاسته است که تا هر جا رسیده، پیراهن ظلمت را دریده و ظالم را یقه گرفته است. حکایت از کوفه آغاز نمی‌شود؛ بلکه برگ اول این دفتر در همان کربلا رقم می‌خورد. وقتی دشمن آتش در خیام حرم می‌اندازد، حضرت زینب(س) برای کسب تکلیف به محضر امام زمان خویش مشرف می‌شود یا این پرسش که بمانیم و بسوزیم یا از حرم بیرون رویم که جواب حجت خدا، «علیکن بالفراق» است و هر یک به سویی می‌گریزند و به نوعی سفیر پیام مظلومیت اهل بیت(ع) می‌شوند. در ادامه راه تا کوفه نیز نهضت رسانه‌ای کربلا ادامه دارد و در کوفه، در پی اشارت‌های امام سجاد(ع)، حضرت زینب(س) و حضرت ام‌کلثوم(س) به سخن برمی‌خیزند و با نهج و زبان مولای علی با مردم سخن می‌گویند؛ آن‌گونه که اولین زلزله‌ها در ارکان سستم از همان کوفه برمی‌خیزد و آلامیه با یک گسل فعال مواجه می‌شود و لذا به اقداماتی دست می‌زند که نه تنها به کنترل آن نمی‌انجامد که شدت ریشترها هم بیشتر می‌شود تا سال‌های بعد که در نهضت توأب و سپس قیام مختار، تجلی آن را می‌بینیم. بعد از کوفه تا شام هم منزل به منزل شاهد این نورافشانی و دامن‌گسری جریان رسانه ای هستیم. آنچه در ماجرای سر نوراتی سیدالشهدا(ع) و راهب نصرانی اتفاق می‌افتد، خود به فرازی تبدیل شده است که امروز هم رهبران را در پیاده‌روی اربعین به زیارت فرزند پیامبر می‌کشاند. در شام هم که باز اوجی بلندتر از این جریان شاهدیم. هم در کاخ یزید و مهم‌تر از آن در مسجد شام و قیام حجت بالغه الهی، حضرت سجاد(ع) به سخن و حکایت آن‌ها بن مکه و منایس که پرده‌های تزویر را درید و یزیدیان را به اذان پیش هنگام واداشت، هر چند هر واژه اذان، با پیوسته‌هایی که امام سجاد به آن می‌زد، یزید را بیشتر رسوا می‌کرد. باری، نهضت حسینی با غروب عاشورا بر خاک نماند؛ بلکه در شکلی جدید به زعامت حضرت سجاد(ع) و سخنگویی حضرت زینب(س)، در قالب نهضت رسانه‌ای تا اقصای عالم آن روز و سپس تا عمق استراتژیک ایمانی دیگر نسل‌ها و عصرها رفت و می‌رود و حقیقت را بیانی روزآمد و هدفمند می‌کند. اگر چه از یزیدی جز نامی به ننگ‌آلوده نمانده است و قاتلان کربلا به تیغ قصاص مختار، شرنگ مرگ کشیدند؛ اما پرچم مبارزه با یزیدیسیم همچنان به قرائت عاشورا در اهتزاز است.

ترمیم شوراها

مروری بر اصلاح قانون انتخابات در مجلس

در این باره اظهار نظر کرده‌اند. کافی است به بخشی از خروجی‌هایی که این سازوکار در طول بیش از دو دهه اخیر داشته، نگاهی داشته باشیم تا مشخص شود فرآیند انتخابات شوراها به اصلاحی جدی نیاز دارد؛ ضرورتی که تحقق آن را مجلس یازدهم بر عهده گرفته است!

به تازگی مجلس یازدهم و کمیسیون شوراها در صدد تصویب طرحی هستند که روند برگزاری این انتخابات را تغییر اساسی خواهد داد. این طرح با هدف اصلاح روند بررسی و نظارت انتخابات مطرح شده و تلاش دارد معطوف به شایسته‌سالاری و کارآمدسازی شوراها اقدام کند. هر چند ابعاد این تحول هنوز به طور کامل مشخص نشده و کار همچنان در کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس است و تا تصویب در صحن علنی فاصله دارد، اما منتقدان وارد کار شده و عملکرد مجلس را به نقد کشیده‌اند. اصلاح‌طلبان که منتقدان ردیف اول هستند، معتقدند اصلاحات فوق با هدف یک‌جانبه‌گرایی و ایجاد انحصار بر انتخابات دنبال می‌شود که حاصل آن غیرقانونی کردن انتخابات و حذف نامزدهای یک جریان خاص در سال ۱۴۰۰ است. بیشترین اعتراض نیز به مسئله نظارت بر انتخابات است که تا به امروز بیرون از نظارت

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

انتخابات سال ۱۴۰۰ تنها مختص ریاست جمهوری نیست؛ بلکه به‌طور هم‌زمان مردم در پای صندوق‌های رأی، نمایندگان خود را برای مدیریت شهری و شوراهای شهر و روستا نیز انتخاب می‌کنند. انتخابات شوراها در کشور از سازوکار متفاوتی از دیگر انتخابات کشور برخوردار است. اولین دوره انتخابات این شورا در سال ۱۳۷۷ و با روی کار آمدن دولت اصلاحات کلید خورد. این دولت که توسعه سیاسی را اولویت کاری خود قرار داده بود، تلاش کرد اصول معطل مانده در باب شوراها را عملیاتی کند و در زمستان سال ۱۳۷۷ اولین انتخابات را برگزار کرد.

نظارت بر این انتخابات بر عهده شورای نگهبان گذاشته نشده بود و در طول سال‌های اخیر کمیته‌ای متشکل از نمایندگان مجلس، نظارت بر این انتخابات و تأیید صلاحیت نامزدها را بر عهده داشته است. سازوکار اجرایی این انتخابات البته همواره با نقدهای جدی روبه‌رو بوده و کارشناسان گوناگونی

دریچه

غوغای سوم خرداد

ارتش سوریه برای مقابله با حملات هوایی مجهز می‌کند. این روزنامه صهیونیستی می‌نویسد: «ایرانی‌ها با همین سامانه موشکی سوم خرداد، پهپاد آمریکایی را در سال ۲۰۱۹ سرنگون کردند. مسئله این است که سامانه موشکی مزبور و سامانه‌های دیگر که ایرانی‌ها موفق به ساخت آن شده‌اند، تهدید بزرگی علیه جنگنده‌ها و بمب‌افکن‌های نیروی هوایی اسرائیل به شمار می‌روند، این سامانه‌ها سلاحی منحصر به فرد هستند که حتی اگر به لبنان منتقل نشوند و در سوریه مستقر باشند، موازنه بازدارندگی را به سود مقاومت تغییر می‌دهند.»

روزنامه ییدیعیوت آهارونوت می‌افزاید: «آیا مخاطبان ماجرای سرنگونی جنگنده اف ۱۶ اسرائیلی در فوریه ۲۰۱۸ به وسیله موشک سام ۵ روسی در آسمان منطقه الجلیل را به یاد دارند؛ جنگنده اسرائیلی مزبور به اتاق فرماندهی پهپاد

ایرانی که قصد نفوذ به اسرائیل را داشت، حمله کرده بود و در تعقیب و گریز آن سقوط کرد.» این کارشناس مسائل نظامی می‌نویسد: «فرودگاه تی ۴ در واقع پایگاه هوایی سوریه است که بخشی از آن در دست ایرانی‌ها برای دریافت محموله‌های نظامی عملیات هوایی، مانند پهپادها و سکوها نیز پرتاب موشک است، البته دلایل دیگری نیز برای استفاده از پایگاه تنف وجود دارد؛ یکی از این دلایل، نیاز به غافلگیر کردن سوری‌هاست، رادارها و دستگاه‌های رهگیری سوریه اساساً رو به غرب و شمال نصب شده و حمله از شرق و جنوب برای شان غافلگیرکننده است. به نظر می‌رسد، آمریکا همکاری آشکاری با نیروی هوایی اسرائیل برای حمله به فرودگاهی ۴ انجام داده است.»

این روزنامه می‌نویسد: «پایگاه تنف در ده کیلومتری شمال مثلث مرزهای سوریه-اردن-

عراق قرار دارد و ۴۰۰ نظامی آمریکایی در آن مستقر هستند؛ بخش اول این نظامیان مستشارانی هستند که با گروه «نیروهای دموکراتیک سوریه» همکاری دارند. بخش دوم عناصر اطلاعاتی و بخش سوم نیروهای ویژه کماندو هستند. به طور کلی پایگاه تنف و محیط اطرافش «سرپل» و منطقه «مبنای حمله و نفوذ» آمریکایی-کردی به شمار می‌رود. در پایان باید بگوییم که در دیدگاه ما، «اوبو کوخاوی» رئیس ستاد ارتش اسرائیل همچنان شیوه تهاجمی در چارچوب راهبرد «نبرد در فاصله چند جنگ» را ادامه می‌دهد و دو حمله هوایی هفته گذشته و نیز تشدید تنش با حزب الله لبنان را در همین رابطه باید ارزیابی کرد.»

ترجمه مقالات و نشریات منطقه‌ای را می‌توانید در پایگاه خبری-تحلیلی «بصیرت» دنبال کنید.

اکبر عسکری صدر

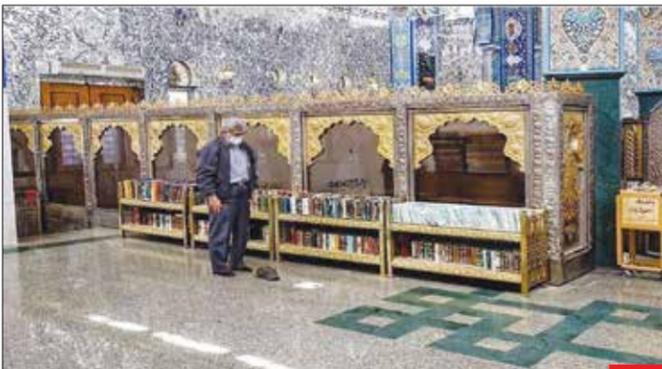
مترجم

به گزارش پایگاه خبری «بصیرت»، روزنامه صهیونیستی «یدیعیوت آهارونوت» در مقاله‌ای با قلم «رون‌بن‌یشای» تحلیلگر نظامی می‌نویسد: «سامانه‌های موشکی سوم خرداد موازنه بازدارندگی را به سود ایران تغییر می‌دهند.»

در این مقاله با اشاره به سفر سردار سرلشکر محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح به سوریه، می‌نویسد: «چند ماه پیش رئیس ستاد نیروهای ایران از دمشق دیدار کرد و با میزبانش توافق‌نامه همکاری دفاع هوایی طرفین را امضا کرد که به موجب آن، ایران سوریه را به سامانه‌های جدید پدافند هوایی به منظور تقویت

عکس و مکت

سردار قاتنی در سوریه/ تصویری از سردار قاتنی در حرم مطهر حضرت زینب(س) منتشر شده است. از زمان انتخاب سردار قاتنی به عنوان فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران، شاید این اولین تصویر منتشر شده از ایشان در خارج از مرزها باشد که در حال زیارت حضرت زینب(س) دیده می‌شوند.

اینگاری جالب برای حفظ پروتکل‌های بهداشتی، شاید در این تصویر و این مدرسه دانش‌آموزان فاصله‌گذاری را رعایت کنند، اما در بسیاری مدارس از این خبرها نیست؛ البته باید مراقب بود که اکسیژن لازم به بچه‌ها برسد.

خیابان شهید سلیمانی در لبنان/ نام‌گذاری خیابان‌ها در لبنان توسط شهرداری صورت می‌گیرد و باید در وزارت کشور تأیید شود. این خیابان که در نزدیکی فرودگاه بیروت است، به تازگی به نام «سردار شهید حاج قاسم سلیمانی» نام‌گذاری شده است.

ار خط قرمزها عبور نکنید/ در دیدار وزیر خارجه سوئیس و رئیس‌جمهور، خطی قرمز به عنوان فاصله مجاز کشیده شده است که در تصویر می‌بینید. کاش تمام خط قرمزها این‌گونه قابل دید بودند تا رعایت آنها ساده‌تر می‌شد؛ برای نمونه خط قرمز آرامش و سلامت روانی مردم قابل دیدن بود.

انعکاس

مروری تحلیلی بر کتاب جان بولتون-۱۱

اسد چگونه ترامپ را

تحقیر کرد؟

ثمانه اکوان

کارشناس بین‌الملل

«جان بولتون» در ادامه فصل هفتم کتاب خود می‌نویسد که چگونه با همکاری «دانفورد» رئیس ستاد مشترک ارتش این کشور، نقشه‌ای برای باقی ماندن نیروهای نظامی آمریکا در شمال سوریه می‌کشد. او در عین حال به آرزوی جالب ترامپ برای خروج دو هفته‌ای از این کشور اشاره می‌کند و می‌گوید ترامپ از او خواسته بود طرحی دو هفته‌ای برای پایان خلافت داعش در عراق بنویسد. بولتون در این باره می‌گوید، با وجود اینکه مسئولان پنتاگون اعلام کرده بودند طرح دو هفته‌ای برای خروج از سوریه معنا ندارد و نمی‌تواند اجرایی شود و دست کم، چهار هفته برای این کار زمان لازم است، ترامپ اصرار می‌کند حتی اگر این اقدام چهار هفته هم طول می‌کشد، اما نام طرح باید «طرح دو هفته‌ای» باشد! مشاور امنیت ملی مسابق ترامپ در ادامه از تلاش‌های دو نفره‌اش به همراه دانفورد برای باقی ماندن تعداد زیادی از سربازان آمریکایی در سوریه پس از خروج نیروها از این کشور می‌گوید و مطرح می‌کند چطور با بازی با کلمات و استفاده از عبارات مبهم توانسته است تا زمانی که در کاخ سفید بوده، اجازه ندهد تعداد نیروهای ارتش آمریکا در شمال سوریه از ۴۰۰ نفر کمتر شود. او در این باره می‌نویسد: «روز بعد که برای جلسه توجیهی پیش از تماس تلفنی به اردوغان به دفتر بیضی رفتم، به ترامپ گفتم پنتاگون معتقد است تا زمانی که «چند صد» نیروی آمریکایی (تعدادی که تعمداً مبهم انتخاب شده بود) را در میدان حفظ نکنیم، نمی‌توانیم یک نیروی چندجانبه بین‌المللی تشکیل دهیم. ترامپ لحظه‌ای فکر و بعد موافقت کرد...» او در این فصل که به چگونگی تلاش‌هایش برای ممانعت از خروج نیروهای آمریکایی از سوریه مربوط می‌شود، به درخواستی از ترامپ اشاره کرده که در نهایت سبب تحقیر شدن او به دست بنشار اسد و عصبانیتش شده است. بولتون در این باره نوشته است: «تمام مذاکرات در مورد نقش ما در سوریه به دلیل تمایل دانسی ترامپ به تماس با اسد درباره گروگان‌های آمریکایی-که من و پمپو با آن مخالف بودیم-پیچیده می‌شد. خوشبختانه سوریه، ترامپ را از دست خودش نجات داد؛ دمشق حتی حاضر نشد با پمپو درباره گروگان‌ها صحبت کند. ترامپ بعد از اینکه گزارش این اقدام را به او دادیم، با عصبانیت گفت: «به آنها بگو اگر گروگان‌های ما را برنگردانند، اسد ضربه لعنتی سختی خواهد خورد. این را به او بگو. گروگان‌های ما باید ظرف یک هفته، از همین امروز برگردند، وگرنه ضربه سختی به آنها می‌زنیم که هیچ‌وقت فراموش نکنند.» به این ترتیب، دست‌کم گزینه تماس ترامپ با اسد از روی میز برداشته شد. درباره حمله علیه سوریه هم اقدامی نکردیم.» در نهایت مسئله سوریه تا پایان دوره حضور بولتون در کاخ سفید، به همان منوال قبلی و بدون هیچ تغییری در بحث‌ها ادامه پیدا کرد. او در کتاب خود نوشته است، در نهایت ترامپ از سر عصبانیت دستور خروج نیروهای آمریکایی از سوریه را صادر کرد: «۶ اکتبر ۲۰۱۹، وقتی ترامپ در نهایت جوش آورد و دوباره فرمان خروج را صادر کرد، نتیجه این تصمیم ترامپ، یک فاجعه کامل برای سیاست آمریکا و اعتبار ما در سطح جهان بود.»

علیرضا جلالیان

روزنامه نگار

در پی توهین اخیر نشریه فرانسوی و امانوئل مکرون گفت این اقدام نشانه‌ای از آزادی بیان در فرانسه است! این گفته تا چه حد درست است؟

اما صحبت از تخریب دینی یا روماداری یک شوخی است. آقای مکرون با آن وضعیت فرانسه در شنبه‌های اعتراض و سرکوب و به خون کشیدن خیابان‌های خود ژست مردم‌دوستی می‌گیرد و به لبنان می‌آید و به مثابه پدر مهربان صحبت می‌کند، اما تاریخی با پانصد سال خونریزی و جنگ و نژادپرستی مفرط دارد. آقای امانوئل مکرون در برابر این اعتراض که چرا در کشور شما ژورنالیست‌ها اجازه دارند بر مقدسات بنزدند گفته است ما نمی‌توانیم از اصول اولیه فرانسوی‌ها تخطی کنیم و آزادی بیان جزء حقوق اولیه است و آزادی انتخاب هر دینی و انتقاد از هر دینی هم در زمره همین آزادی بیان است. گویا تصور آقای مکرون این است که مسلمانان و شهروندان جهان اسلام تاریخ کشور ایشان را نمی‌دانند. در همین فرانسه بر اساس قانون «گسو» هر نوع انکار توهم هولوکاست و ادعای کشتار جهانی یهودیان در جنگ جهانی دوم با زندان و جریمه همراه؛ اگر آزادی بیان وجود دارد چرا برای همه نیست و برای یهودیان استثنا قائل هستید؟ مکرون یادش رفته در کدام جهان دارد یا ما صحبت می‌کنند؛ در عصر ارتباطات که دسترسی به منابع و اسناد و تاریخ و سوابق کشورها خیلی راحت است. بر اساس منابع، اسناد و تاریخ، فرانسه یکی از نژادپرست‌ترین کشورهای تاریخ است و حداقل پانصد سال (البته منقطع) در دوران پیش از رنسانس تا امروز جنگ و خونریزی‌های بزرگی را تجربه کرده است. از دوران قرون وسطی می‌بینیم که فرانسوی‌ها بر این نژادپرستی تأکید ویژه داشتند. قبل از قرون وسطی یک قوم وحشی و بربر بودند به نام قوم «کل» که مورد تهاجم امپراتوری رم قرار می‌گیرند. گفتنی است، امپراتوری رم خیلی متمدن‌تر از قوم بربر بیابان‌نشین، صحرانشین یا جنگل‌نشین کل بوده است. آنها به شدت در برابر مدنیت ایستادگی کردند و با آنها می‌جنگند و معتقد هستند ما بربریت خود را به تمدن رم ترجیح می‌دهیم. شاهد مثال آن هم امروز در فیلم‌ها و انیمیشن‌ها و محصولات فرانسوی وجود دارد. کاراکترهایی مانند آستریکس و اولیوکس ناظر به همان دوره است. فرانسوی‌ها در آن دوران با تمدن در ستیز بودند و معتقد بودند نژاد آنها برتر است و تمدن را تحمل نمی‌کردند. این نگاه نژادپرستانه و تکبر نژادی تا امروز هم در فرانسوی‌ها هست.

فرانسه از جمله بزرگ‌ترین کشورهای استعمارگر بوده است.

در قرن‌های ۱۹ و ۲۰ کشورهای را اشغال می‌کنند و

از سیطره تمدنی خود می‌گویند، دقیقاً چون خود را نژاد برتر می‌دانند. در همه ادوار تاریخی این اعتقاد را دارند. فرانسوی‌ها از نیمه قرن ۱۹ تا نیمه قرن بیستم یک استعمارگر سفاک و خونریز بودند. از کبک کانادا تا جزایر هندوچین را با خونریزی به اشغال خود درآورده و هر جای کره زمین را که نگاه کنید، رد پای خونریزی و استعمار آنها هست.

رویارویی و برخورد فرانسه با مسلمانان در طول تاریخ چگونه بوده است؟

جالب است که اولین مواجهه فرانسوی‌ها با اسلام در سال ۷۳۲ میلادی است؛ زمانی که «عبدالرحمان غافقی» سردار سپاه می‌خواست از روی رود زند عبور کند تا از شمال فرانسه به جنوب برود. در این حین فرانسوی‌های بدوی و وحشی که در تاریخ آمده لباس‌های رزم‌شان از پوست گرگ و خرس بود، به فرماندهی «شارل مارتل» یا همان شارل چکش در مقابل او می‌ایستند و با کشتن عبدالرحمن غافقی مانع از پیشروی او به شمال فرانسه می‌شوند. شارل مارتل امروز هم قهرمان آنهاست؛ چون مانع از تسلط مسلمانان بر همه سرزمین فرانسه شده است. واقعیت تاریخی این است که مسلمانان آندولس آن روز پیشرفته‌ترین تمدن اروپایی بودند و در زمانی که اروپا در جهل خرافه فرو رفته بود، اینها به میانه بسیار جدی علم دست یافته بودند. اینجا هم تنها به دلیل نژادپرستی جلوی تمدن و پیشرفت ایستادند. تا دو قرن بعد همچنان به شدت عقب مانده بودند تا جایی که نوه شارل مارتل که می‌شود اولین امپراتور بزرگ فرانسه و بنیانگذار امپراتوری مقدس در قرن نهم، وقتی از بلاد اسلامی برایش یک ساعت شامت‌تدارک به عنوان هدیه می‌فرستند، به تصور آنکه چون صدا می‌دهد و از آن زنگی به گوش می‌رسد، نکند در آن جن یا دیوی باشد دستور می‌دهد این دستگاه را نابود کنند. اینها تا چند قرن بعد همچنان در خرافه و عقب‌ماندگی هستند و فقط مفتخر به این هستند که نگذاشتند مسلمانان متمدن در جنوب فرانسه از رود رند بالاتر بیایند و تمدن را به آنها منتقل کنند.

من در آثار مربوط به انقلاب کبیر فرانسه هم مصادیق زیادی از خونریزی را دیدم، در این باره توضیح می‌دهید؟

بعد از انقلاب کبیر فرانسه در سال ۱۷۸۹ میلادی و خونریزی‌ها و کشتارها و حملاتی که به کلیسای خودشان کردند و قبل از آنکه پادشاه و ملکه را زندانی کنند یا دار بزنند، به کلیساها حمله کردند، کشیش‌های کاتولیک را دار زدند، بیه راهبه‌های کلیساها تجاوز و تعدی کردند و کلیساها را با اصطبل یا سالن‌های شرب خمر تبدیل کردند. خیلی از

بازنمایی لایه‌های پنهان هتک حرمت به ساحت نورانی پیامبر اعظم (ص)

در گفت‌وگوی صبح صادق با دکتر مجید شاه‌حسینی

بازی صرهبونیستی

«دکتر مجید شاه‌حسینی» اگرچه تحصیلات پزشکی دارد، اما در کنار این تخصص دو دوره در سال‌های ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ دبیر جشنواره فیلم فجر بوده و بیشتر از طب، او را در صداوسیما در حوزه تحلیل سینمای غرب می‌شناسیم. او در این مسیر در عرصه تحلیل تاریخی حرف برای گفتن دارد و برنامه «دوران» را در شبکه افق اجرا کرده است. با همین نگاه به تاریخ ملت‌ها، در ماجرای اهانت اخیر نشریه فرانسوی به سراغ ایشان رفتیم تا برخی ابعاد این اتفاق را از منظر تاریخی بررسی کنیم. در ادامه بخش‌هایی از این گفت‌وگوی مفصل را می‌خوانید.

موزه افتتاح کردند. ما داریم از نژادپرست‌ترین یا یکی از نژادپرست‌ترین اقوام تاریخ صحبت می‌کنیم. آنها وقتی نسبت به رسول‌الله (ص) جسارت می‌کنند، می‌گویند باید تحمل داشته باشید و متوقف باشید و تلورانس دینی داشته باشید، ولی همین را برای خود بر نمی‌تابند. نه فقط با مسلمانان، بلکه در جنگ‌های سی و ساله کاتولیک و پروتستان و در جنگ‌های مذهبی در کشتار سنمار تلونی در همین کمون پاریس بسیاری از کشیش‌ها را گردن زدند، تلورانس در این تاریخ و نژاد نیست و شاهدش گورستان کاتاکومب پاریس است که طبق نقل خودشان بیش از پنج میلیون اسکلت و جمجمه قطع شده از بدن در آن آرشو شده از دوره لونی چهارم تا ناپلئون که ناپلئون دستور داد آنجا را به شکل یک معبد با شکوه زینت کنند، در دوره‌ای در دیوارهای کمونار گورستان پرلاشز این استخوان‌ها و جمجمه‌ها را قرار دادند و تمام این تاریخ شامل کشتار، اسکلت، گیوتین و اعدام است. فرانسوی‌ها در داخل بسیار ناسیونالیست و نژادپرست هستند، اما در بیرون مرزهای خود و در کشورهای دیگر از تفکر انترناسیونال دفاع می‌کنند و دیگران را به جهان وطنی می‌خوانند.

خب به نظر شما در مقابل این هتک حرمت پاسخ مسلمانان باید چگونه باشد؟

احترام به ادیان مهم است. ممکن است هدف‌شان تحریک گروهی از گرایش‌های سلفی و تکفیری و وهابی برای مقابله به مثل و اعمال تروریستی مثل اعمال داعش است؛ چون رژیم صهیونیستی به آن نیاز دارد. نکته دوم اینکه عیسی (ع) از انبیا اولوالعزم ماست و ما باید تأکید کنیم که از پیروان او هستیم و اینکه پیامبر خاتم که تمام‌کننده راه ناتمام عیسی است، مورد توهین قرار گرفته است. این توهین به همه بشریت است.

از منافع رژیم صهیونیستی هم سخن گفتید، در این باره بیشتر توضیح دهید.

فرانسه از حامیان اصلی این رژیم است؛ هم در شکل‌گیری و هم در کمک. در دوران ژنرال دوگل اولین نیروگاه هسته‌ای را برای این رژیم غاصب می‌سازند. نقل است که برخی سیاستمداران فرانسه گفتند آن شب آسوده خوابیدیم، چون این رژیم صاحب انرژی هسته‌ای شد. در جنگ اعراب و رژیم صهیونیستی می‌آید تا کانال سوئز را اشغال کنند. حالا هم که تاریخ مرگ این رژیم نزدیک است و درگیری‌های داخلی آن شدید شده، این فرانسه است که می‌آید تا با توهین ذهن مسلمانان را از قدس به سمت دیگری منحرف کند.

آدم‌هایی که نظرشان را بیان می‌کردند، سرشان را به گیوتین می‌سپردند. اصلاً آزادی بیان در انقلاب فرانسه دروغ و شوخی است. انقلابیون یکی پس از دیگری یکدیگر را گردن زدند تا اینکه به دیکتاتوری به نام «ناپلئون بناپارت» رسید که او هم مخالفان خود را تحمل نمی‌کرد. ناپلئون پس از آن میلیون‌ها کشتار داخلی از ابتدای قرن تا ۱۸۱۴ تازه هوس بلاد اسلامی کرد و بخشی از سپاهیان خود را به تصرف مصر، فلسطین و سوریه گماشت و سرزمین‌های اسلامی را با آتش توپ و کشتن هزاران مسلمان فتح کرد و علت آن را هم توضیح هم نداد. او میراث کهن مصر را با باستان‌شناسان همراه سپاهیان خود به تاراج برد.

فرانسه در جنگ‌های صلیبی هم خونریزی‌های زیادی داشته، درست است؟

ستون اصلی در جنگ‌های صلیبی همیشه نیروهای فرانسوی بودند. یک پاپ فرانسوی فتوای جنگ علیه مسلمانان را صادر کرد و یک مشت جنایتکار وزندانی خطرناک را به سمت سرزمین‌های اسلامی فرستادند و آن خونریزی‌ها را مرتکب شدند. طبق تابلوهایی که از آن دوران مانده، در برخی از شهرهای مسلمان آدم‌خواری هم کردند. نمونه دیگر اینکه برادرزاده ناپلئون بناپارت، ناپلئون سوم هوس کرد به الجزایر، مراکش و شمال آفریقا حمله کند. اینها از سال ۱۸۳۰ به بعد که الجزایر را اشغال کردند، سه نوبت عهدنامه صلح نوشتند و هر سه نوبت نقض عهد کردند. طی صد سال استعمار در الجزایر و در جنگ جهانی دوم، ۴۵ هزار سرباز مستعمراتی الجزایری را به اجبار به جبهه جنگ جهانی اول آوردند و آنها را در راستای منافع خودشان قربانی کردند. در جنگ جهانی دوم که فرانسه اشغال شد، ژنرال دوگل به الجزایری‌ها وعده داد که همکاری کنید تا کشور اشغال شده من را پس بگیریم و من به شما استقلال می‌دهم، اما برخلاف این عمل نکرد و وقتی الجزایری‌ها در کنار سربازان فرانسوی جنگیدند و کشته شدند و گروهی مجروح شدند تا فرانسه آزاد شد، در هشت می ۱۹۴۵ وقتی یک پرچم الجزایر در شهر الجزیره بالا رفت، فرانسوی‌ها این را برنتابیدند و مردم را به گلوله بستند و ظرف دو هفته ۴۵ هزار الجزایری را کشتند. تا این حد خانم هم هستند. «لوک فرانسوی»، حاکم فرانسوی الجزایر دستور داد تا مسجدهای را ویران کرده و به کلیسای سنت فیلیپ تبدیل کنند که در پی آن چهار هزار مسلمانان را هم کشتند. مجاهدین الجزایری از جبهه (اف ال ان) در سرزمین خودشان با آنها می‌جنگیدند که هزاران نفرشان سرشان با گیوتین قطع شد، سرهای اینها را به فرانسه بردند و با سر آنها

قدرت پهپاد گرا

به نقل از روابط عمومی ارتش، در جریان برگزاری رزمایش ذوالفقار ۹۹ ارتش، سه فروند هواگرد آمریکایی شامل هواپیمای پی-۸ و پهپادهای ام-کیو-۹ و آر-کیو-۴ در حالی که از کیلومترها دورتر در رصد کامل شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور قرار داشته اند، وارد منطقه شناسایی پدافند هوایی کشور شدند. پس از کشف و احاطه به آنها توسط سامانه‌های راداری نیروی پدافند هوایی ارتش، برای فاصله گرفتن از فضای رزمایش و با بی‌توجهی به اخطارهای صادره، توسط پهپاد گرا از نیروی پدافند هوایی ارتش رهگیری شدند. این هواگردهای آمریکایی پس از پرواز پهپاد گرا و قاطعیت پدافند هوایی در رهگیری، مسیر خود را تغییر دادند.

علیه اشغالگران

«ژنرال مک‌کنزی» در مصاحبه با «ان‌بی‌سی نیوز» اظهار داشت: ما در نیمه اول سال جاری میلادی حملات بیشتری در اطراف و علیه پایگاه‌های خود داشته‌ایم که در مقایسه با نیمه اول سال گذشته تعداد این حملات بیشتر بوده است. رسانه‌های آمریکایی در ماه‌های اخیر از زخمی شدن اشغالگران آمریکایی بسر اثر حملات راکتی و موشکی در عراق خبر می‌دهند و فرمانده «سنترکام» مدعی شده است: این حملات تاکنون مرگبار نبوده‌اند! گفتنی است: فرمانده سنترکام این اظهارات را مطرح کرده است که در روز پیش اعلام شد حدود دو هزار و ۲۰۰ نیروی آمریکایی عراق را ترک خواهند کرد.

تماس ذلت

از سوی دیگر خبرگزاری رسمی بحرین از تماس تلفنی «محمدبن عیسی آل خلیفه» پادشاه بحرین با نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی خبر داد. این رسانه اعلام کرد پادشاه بحرین در تماس با «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا و «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر اسرائیل بر ضرورت دستیابی به صلح فوری به عنوان یک گزینه راهبردی تأکید کرد. بر اساس این گزارش، پادشاه بحرین به زعم خود خواستار دستیابی به صلح عادلانه بر اساس راه‌حل دودولت و قطعنامه‌های بین‌المللی شد. خبرگزاری رسمی بحرین افزود: پادشاه بحرین از تلاش‌های دولت آمریکا برای پیشبرد صلح و برقراری امنیت در خاور میانه تقدیر کرد.

اتحاد در برابر نفاق

تحولات منطقه پس از علنی سازی روابط تل آویو - ابوظبی

احمد کریم خانی

دبیر گروه بین‌الملل

در بیروت و سرزمین‌های اشغالی گرد هم آمدند تا برای از سرگیری دور جدید از مقاومت فعال در برابر طرح‌های سازش کارانه چاره‌ای بیندیشند. محمود عباس در این باره گفت: «این نشست تاریخی است و همه امروز متحد و یکپارچه در آن شرکت کرده‌ایم تا یک موضع سیاسی و ملی یکپارچه را برای پایان دادن به دودستگی و اختلافات داخلی اتخاذ کنیم.» در همین راستا، ملاقات مهم «اسماعیل هنیه» دبیرکل حماس با «سیدحسین نصرالله» دبیرکل حزب‌الله لبنان در بیروت نیز در نوع خود بسیار حائز اهمیت بود. این دیدار نشان‌دهنده تجدید بیعت گروه‌های مقاومت در منطقه برای مقابله با هرگونه طرح سازش کارانه عربی است.

۲ علنی شدن نفاق عربی

طی سالیان گذشته، رژیم‌های مترجع عربی روابط پنهانی را با رژیم صهیونیستی برقرار کرده‌اند. برای نمونه، هم‌اکنون حدود ۳۰۰ شرکت صهیونیستی در امارات فعال هستند یا دو سال پیش روزنامه «الاجبار» لبنان سندی را فاش کرد که در آن «عادل‌الجیسر» وزیر خارجه وقت عربستان در نامه‌ای محرمانه به «بن‌سلمان» ولی‌عهد سعودی مسائل و پیشنهادهای خود درباره طرح ایجاد روابط میان عربستان و رژیم صهیونیستی را با استناد به توافق شراکت راهبردی با آمریکا مطرح کرده بود. طرح صلح عربی که در سال ۲۰۰۲ با محوریت عربستان تهیه و دنبال شد، حاکی از فراهم آوردن آرام زمینه برقراری روابط اعراب و رژیم صهیونیستی بود، اما این رژیم مرتجع همواره خود را «خادم‌الحریمین» معرفی کرده و در ظاهر ژست حمایت از ملت فلسطین را گرفته است. شهید سپهد حاج‌قاسم سلیمانی در جایی با اشاره به نزدیکی بیشتر عربستان به آمریکا و رژیم صهیونیستی به‌ویژه پس از ولی‌عهد شدن بن‌سلمان، ضمن زیانبار خواندن این اقدام برای جهان اسلام، آن را سبب علنی‌تر شدن چهره نفاق سعودی برای ملت‌های مسلمان می‌دانست.

تهاجم از سر استیصال

چرا حملات رژیم صهیونیستی به سوریه پاسخی نمی‌گیرد؟

محمدرضا فرهادی

کارشناس مسائل منطقه

۵ حملات رژیم صهیونیستی به سوریه نه تنها حمله به اهداف استراتژیک و حیاتی جبهه مقاومت نبوده، بلکه این حملات صرفاً برخی مناطق خالی از هرگونه نیرو و گاه‌گاه سوله‌های خالی از هرگونه امکانات و تجهیزات بوده است. این نشان می‌دهد، این حملات بیش از آنکه عملی استراتژیک و بازدارنده باشد، بیشتر در جهت اقناع افکار عمومی داخلی تدوین می‌شود. از سوی دیگر، این حملات به اهداف و مناطقی صورت می‌گیرد که خللی در انجام عملیات‌های جبهه مقاومت وارد نمی‌کند.

۶ رژیم صهیونیستی نه تنها عمق استراتژیک چندانی ندارد؛ بلکه

بازدارندگی آن به مراتب پایین‌تر از وضعیتی است که در رسانه‌ها تبلیغ می‌شود. بنابراین پاسخ‌گویی به آن نیز به مراتب آسان‌تر و سهل‌الوصول‌تر است. این امر به معنای آن است که توان پاسخ‌گویی به حملات این رژیم در مقاطع گوناگون وجود دارد.

۷ جبهه مقاومت اکنون بین مسائل مختلف تقسیم‌بندی موضوعات را براساس اهم و مهم قرار داده است. آنچه برای ایران و کشورهای جبهه مقاومت مهم است، تثبیت امنیت در کشورهای حامی مقاومت و شکل‌گیری دولت قوی برای ثبات رسیدن است.

۸ امری که رژیم صهیونیستی را بیش از همه مورد آزار و اذیت قرار داده است، مسئله هویتی است و هرگونه حمله به مناطق اشغالی، این رژیم را از درون با مشکلات متعدد هویتی، همچون مهاجرت معکوس مواجه خواهد کرد. این نقاط ضعف برای جبهه مقاومت کاملاً محسوس و هویداست.

در مجموع می‌توان گفت، حملات صهیونیست‌ها به مناطق مختلف سوریه ناشی از درماندگی و استیصال آنها در برابر جبهه مقاومت است؛ زیرا جبهه مقاومت اکنون در کنار مرزهای اسرائیل است و این خطری است که بیش از همه صهیونیست‌ها را نگران کرده است.

استعمارگری در قرن ۲۱

پیش‌بینی اشتباه

اندیشکده آمریکای نوین: شرکای امنیتی آمریکا در منطقه، به ویژه پادشاهی‌های خلیج فارس، کاستی‌های رویکرد خودشان در جنگ نیابتی را دریافته‌اند. در پی سرنگونی برخی دولت‌های منطقه در بهار عربی، قطر، امارات و عربستان سعودی، ناپایداری منطقه افرصتی دیدند تا به نفوذ بیشتری دست یابند و رژیم‌های مخالف خود را با رژیم‌های دلخواه جایگزین کنند، اما آنچه (از رویکرد نیابتی این دولت‌ها) حاصل شد، نه یک پیروزی سریع در سوریه و لیبی بلکه گیر افتادن دولت‌های عربی خلیج فارس در باتلاق‌هایی پیچیده بود، بی‌آنکه امیدی به پیروزی باشد.

خبرخواهی یا منفعت‌طلبی

البناء: رئیس جمهوری فرانسه شخصاً هدایت امور سیاسی لبنان را در دست گرفته است و طبق یک برنامه کاری روشن با جدول زمانی مشخص و بدون هیچ تعللی در این زمینه پیش می‌رود. آنچه درباره روابط بین‌المللی همه کشورهای واضح است، این است که هیچ طرفی خدمات رایگان در اختیار طرف دیگر قرار نمی‌دهد. اکنون ما در برهه ظهور یک نظام جهانی جدید هستیم که از خاورمیانه متولد می‌شود؛ بنابراین فرانسه به‌خوبی می‌داند که در این شرایط هر طرفی که یک برگ برنده در منطقه برای خود داشته باشد، می‌تواند جایگاه مناسبی در نظام جهانی جدید پیدا کند که حجم نفوذ در آن و تعداد ائتلاف‌هایی را که در چارچوب تشکیل گروه‌های جدید استراتژیک نظام جدید جهانی شکل خواهد گرفت، تعیین می‌کند. در این مرحله فرانسه، لبنان را آسان‌ترین منطقه و امن‌ترین مکان برای انجام تحرکات خود می‌بیند که احتمال موفقیت در آن بیشتر است.

توافق زیان‌بار

رای‌الیوم: توافق امارات، قبل از اینکه خطری برای مسئله فلسطین باشد، تهدید بزرگی برای خود امارات و کشورهای حوزه خلیج فارس و جزیره عربی در درجه اول است، چرا که این توافق شبه جزیره عربی را به روی بازگشت اسرائیلی‌ها به این منطقه باز می‌کند و آنها را به منبع تنش در روابط کشورهای حوزه خلیج فارس با همسایگان تاریخی خود یعنی عراق، یمن و اردن تبدیل و توجهات را از مسئله اصلی و مقدسات اشغال شده منحرف می‌کند.

دست و پا زدن، بی‌نتیجه

الخلیج آنلاین: ترامپ که با شکست‌های بزرگی در داخل و خارج مواجه شده است برای حل بحران شورای همکاری خلیج فارس حساب ویژه‌ای باز کرده است؛ بحرانی که برخی می‌گویند خود ترامپ بخشی از آن و حتی شاید دلیل اصلی آن است. با نزدیک شدن موعد انتخابات ریاست جمهوری آمریکا که تحلیلگران آن را دشوارترین در تاریخ آمریکا می‌دانند.

خیال باطل غرب

آلاتیکو: ایران به تازگی متعهد شده است که همکاری خود را با بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گسترش دهد. این تسلیم شدن ایران در برابر «فشار حداکثری» آمریکا یا فشار جامعه جهانی نیست. برعکس، راهبرد دولت ترامپ تاکنون کاملاً با شکست روبرو بوده و فقط آمریکا را در مورد مسئله ایران منزوی کرده است.

رقابت در دشمنی با تهران

ریسپانسیبل استیت کرفت: با وجود اینکه دولت ترامپ اظهارات و اقدامات ضدایرانی خود را افزایش داده، دموکرات‌ها در انتقاد از سیاست‌های او چندان واضح نبوده‌اند. انتقاد اصلی آن‌ها این است که سیاست‌های ترامپ هیچ تأثیری در سقوط دولت ایران یا وادار کردن آن به پذیرش خواسته‌های ایالات متحده یا متوقف کردن فعالیت‌های ایران در خاورمیانه نداشته‌اند. آنها از این مسئله ناراحت هستند که سیاست‌های دولت ترامپ بیشتر از ایران، ایالات متحده را در سطح بین‌المللی منزوی کرده‌اند.

جهان

شماره ۹۶۷ | دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

رقابت چین و هندوستان در بندر چابهار

ریحانه عالم

کارشناس جغرافیای سیاسی

هفته گذشته شاهد سفر «سارامانیام جایشانکار» وزیر خارجه هند و «اراجنات سینگ» وزیر دفاع این کشور به جمهوری اسلامی ایران بودیم. ورود چین به ایران و مطرح شدن سند همکاری ۲۵ ساله بین دو کشور، سبب نگرانی دهلی‌نوشده و هندی‌ها را تحریک کرده است تا به سمت ایران آمده و بار دیگر درخواست همکاری در زمینه خط آهن چابهار-زاهدان را، که به علت هراس از تحریم‌های آمریکا و تأخیر طرف هندی در تأمین بودجه و آغاز پروژه، منتفی شده بود، مطرح کنند. گفتنی است، نهایی شدن توافق ایران و چین می‌تواند رویای دیرینه هندی‌ها را برای سرمایه‌گذاری در بندر چابهار ایران در نزدیکی اقیانوس هند مختل کند. این پروژه که شامل ساخت یک خط راه آهن از این بندر به مرز ایران و افغانستان است، می‌تواند مسیری کم‌هزینه را برای تجارت دریایی هند به سوی آسیای میانه افتتاح کند و در عین حال دهلی‌نو می‌تواند با این مسیر بیست سرزمینی را که پاکستان در برابر هند ایجاد کرده است، دور بزند. در واقع می‌توان گفت، بندر چابهار رقیب بندر گوادر در پاکستان قلمداد می‌شود که چین احداث کرده و در ۷۰ کیلومتری چابهار واقع شده است.

از سوی دیگر، هندی‌ها نگران افزایش سرمایه‌گذاری چین در بندر چابهار هستند؛ زیرا چین که یک قدرت بزرگ جهانی است، می‌خواهد از این طریق مانع دسترسی هند - که سودای تبدیل شدن به قدرت جهانی دارد - به آسیای میانه شود؛ زیرا این بندر می‌تواند راهی برای دسترسی بیشتر آمریکایی‌ها به منطقه اوراسیا باشد که این امر در تضاد با ابتکار یک جاده یک راه چین برای سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌های کشورهای منطقه است. افزون بر این، این توافق شامل مشارکت چین در ساخت یک پالایشگاه نفت در منطقه آزاد چابهار و به تبع آن، نقش بیشتر این کشور در این بندر خواهد بود.

چشم امید هندی‌ها تاکنون به بندر چابهار بود. از طرفی، ایران به دهلی‌نو فرصت داده بود تا از طریق سرمایه‌گذاری در این تنها بندر اقیانوسی ایران، بتواند به افغانستان، آسیای میانه، قفقاز و روسیه دسترسی داشته باشند. برای ایران کریدور شمال-جنوب یک پروژه استراتژیک و بنیانی برای توسعه روابط راهبردی با هندوستان به شمار می‌آید؛ پروژه‌ای بسیار جذاب برای هند که می‌توانست از طریق آن رقیب سنتی خود در جنوب آسیا، یعنی پاکستان را دور بزند و به بازارهای افغانستان و آسیای میانه برسد؛ پروژه‌ای که در سال ۲۰۱۶ در سفر نازندرا مودی، نخست‌وزیر هندوستان به ایران نهایی شد. به گفته مانسوخ ماندوایا، وزیر دربار هندی هند استفاده از بندر چابهار می‌تواند ۲۰ درصد از هزینه‌های حمل‌ونقل کالای هند به کشورهای مشترک‌المنافع در آسیای میانه و قفقاز را کاهش دهد. گفتنی است، بندر چابهار در جنوب شرقی ایران، مسیری مطمئن برای هندوستان است که کالاهای صادراتی خود را از این طریق به افغانستان و آسیای میانه صادر کند؛ اما دو سال پس از امضای این توافق، با خروج آمریکا از برجام و از سرگیری تحریم‌های آمریکا، بهانه‌گیری هندی‌ها برای پیشبرد پروژه آغاز شد.

یادداشت

پیشنادهایی
برای حمایت از بورس

علیرضا باغانی

کارشناس بازار سرمایه

در وضعیت فعلی از راه‌های متعددی می‌توان از بازار سرمایه حمایت کرد. یکی از این راه‌ها استفاده از توان حقوقی‌ها یا همان بازیگران همیشگی بازار سرمایه است که با منابع قابل توجه خود می‌توانند از بازار سرمایه حمایت کنند، هر چند حقوقی‌ها تا کنون هم اعداد و ارقام قابل توجهی وارد بازار سرمایه کرده‌اند.

البته عده‌ای از حقوقی‌ها نیز تحت عنوان مصلحت، بخشی از منابع خود را از بازار خارج کرده و در واقع سهم خود را فروخته‌اند. در مجموع، بدون شک حقوقی‌ها و حمایت آنها از بازار یک پای موضوع حمایت است. سؤال این است که چرا مسئولان در بازار سرمایه برای نمونه به سراغ ۵۰ کد معاملاتی نرفتند که هر یک از آنها بالای ۲۰۰ میلیارد یا حتی بالای ۱۰۰۰ میلیارد نقدینگی را وارد بورس کرده‌اند، چرا کسی به سراغ افراد حقیقی با این حجم از سرمایه که سرمایه‌های خود را از بورس بیرون کشیدند، نمی‌رود تا از این افراد سؤال شود این ارقام درشت را قرار است در کدام بازار سرمایه‌گذاری کنند؟

به حتم چون اقتصاد ما از مسئله‌ای به نام «عدم شفافیت» رنج می‌برد، مسئولان به دنبال چنین شفافیت‌سازی‌هایی نمی‌روند تا مشخص شود اکت بورس از کجا آب خورده است؟ یا اینکه آقای همتی تنها رئیس بانک مرکزی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی است که مردم را به حضور در بازار سرمایه دعوت کرد، اما چرا او یک خط اعتباری در بازار سرمایه ایجاد نمی‌کند تا نشان دهد منابعی از سوی بانک مرکزی در قالب خط اعتباری برای ساماندهی و به تعادل رساندن بازار سرمایه به بورس تزریق شده است.

از سوی دیگر، دولت پس از ماجرای به تعویق افتادن عرضه دارا دوم با ترویج بی‌اعتمادی به نوعی موجب سلب اعتماد مردم به بازار شد. در حالی که مردم با دعوت دولت و با این تصور که فکر می‌کردند دولت پشت بازار ایستاده و از آن حمایت می‌کند، بورس را برای سرمایه‌گذاری انتخاب کردند.

از سوی دیگر در نقد و تحلیل بازار سرمایه باید بخشی تحت عنوان «دولت» را نیز در نظر بگیریم؛ بخشی که در این بازار تأثیرگذار بوده و مردم را به بورس دعوت کرده است. در حال حاضر، این بخش موظف است نیز از این افراد حمایت کنند.

مجموع نقدینگی که حقوقی‌ها در دو یا سه هفته اخیر وارد بازار کرده‌اند به ۲۰ هزار میلیارد تومان هم نمی‌رسد که بخشی از آن را نقد کرده و از بازار خارج کرده‌اند. به هر حال مشخص است که مشکل بازار مسئله دیگری است و تا دیگر مشکلات بازار حل نشود و ما به وضعیت تعادلی مورد نظر در بازار سرمایه نرسیم، همچنان نوسان‌های زیان‌ده ادامه خواهد داشت. اما در مجموع به نظر می‌رسد در روزهای گذشته به تدریج از حالت وحشت بازار سرمایه فاصله گرفته و قیمت‌ها به سمت ارزنده شدن در حال حرکتند.

«دکتر ایرج توتونچیان» در گفت‌وگو با صبح صادق درباره تأثیر بهره در نظام اقتصادی عنوان کرد

پاشنه آشیل نظام سرمایه‌داری

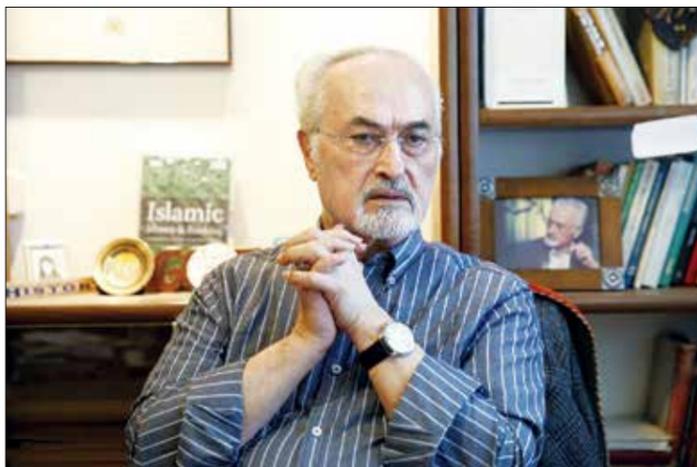
«اقتصاد اسلامی» از جمله عباراتی است که حداقل حدود چهار دهه است نظام اسلامی ایران به دنبال تحقق آن است. البته تلاش‌هایی از جمله تصویب قانون بانکداری بدون ربا در سال ۱۳۶۲ و ایجاد نهادهایی چون شورای فقهی بانک مرکزی و شورای فقهی بورس نیز در این راستا صورت گرفته است. ضمن اینکه طی این سال‌ها مراکز و پژوهشگاه‌های متعددی در ایران شکل گرفته است. با این حال، شکی نیست که اقتصاد ایران فرسنگ‌ها با اسلامی شدن و رعایت همه شئون دینی در آن، فاصله دارد. «دکتر ایرج توتونچیان» یکی از افراد تأثیرگذار در حوزه اقتصاد اسلامی است که نقش برجسته‌ای در آموزش افراد علاقه‌مند به این حوزه داشته است. وی در دولت اول دوران جنگ و همزمان با تصویب قانون بانکداری بدون ربا معاون وزیر اقتصاد و یکی از تدوین‌کنندگان این قانون بوده است. صبح صادق در گفت‌وگویی با این استاد تمام دانشگاه و دانش‌آموخته دانشگاه نگراس آمریکا دلایل انگیزه او برای ورود به حوزه اقتصاد اسلامی، اهمیت این موضوع و چرایی اجرا نشدن اقتصاد اسلامی در ایران را بررسی کرده است.

میثم مهرپور

دبیر گروه اقتصاد

کار کرده‌اند. فکر می‌کنم در سال ۲۰۱۲، دیوید کامرون مدعی شده بود می‌خواهیم بانکداری اسلامی را در انگلستان گسترش دهیم. دانشگاه‌هایی مانند آکسفورد و کمبریج نیز روی این مسائل به شدت کار می‌کنند. با این حال طبیعتاً اقتصاد اسلامی در محیط اسلامی بهتر عمل می‌کند؛ اما این طور نیست که بگوییم مختص مسلمانان است. برای نمونه، در کشورهای اروپایی و آمریکا تعداد قابل توجهی از مسلمانان حضور دارند که گوشت ذبح اسلامی مصرف می‌کنند. تعداد این افراد به صورت مرتب در دنیا در حال افزایش است. تا آنجا که همین گوشت ذبیحه به گفته خود آمریکایی‌ها طعم و مزه بهتری دارد. با اینکه گوشت همان گوشت است و فقط نوع ذبح آن متفاوت است. امروز در فروشگاه‌های بسیاری از این کشورها می‌بینیم که افراد غیر مسلمان زیادی گوشت ذبیحه خریداری می‌کنند. با اینکه مسلمان نیستند اما احساس می‌کنند این گوشت طعم بهتری دارد. نکته جالب در نظام بانکداری ما این است که ما نه کاملاً مانند نظام سرمایه‌داری عمل می‌کنیم و نه شباهتی به بانکداری اسلامی داریم. حداقل اگر مانند بانکداری غربی عمل می‌کردیم و تسهیلات ربوی که می‌دادیم متناسب با وثایق دریافتی بود، مطالبات معوق‌مان در این حد نبود. متأسفانه، وضعیت‌مان شبیه در برزخ بودن است و خودمان هم نمی‌دانیم چه می‌کنیم. زمانی که در بانک مرکزی تدریس می‌کردم، یکی از دانشجویانم که مدیر عامل یکی از بانک‌های تبریز بود، برایم تعریف می‌کرد که یکبار دیدیم یکی از وام‌گیرندگان بعد از گذشت پنج سال تسهیلاتش را بازپرداخت نمی‌کند، پس از کلی ماجرا، پیگیر شدیم تا ببینیم داستان چیست؟ وام‌گیرنده ما را سوار ماشین کرد و به بیابانی برد. آنجا زمینی را به ما نشان داد و گفت: می‌خواهم در این زمین فعالیت اقتصادی کنم. فعالیت اقتصادی بعد از پنج سال از دریافت وام در حالی که این پول‌ها مجموع منابع خرد و کوچک همین مردم بیچاره است، اما بدون داشتن وثیقه و طرح فعالیت اقتصادی واقعی تسهیلات به او داده شده است.

بودیم در انجمن دانشجویان مسلمان در آمریکا این بحث‌ها جسته و گریخته وجود داشت، اما بعد از انقلاب این مباحث شدت گرفت. با گذشت ۴۰ سال از انقلاب هنوز ما در تحقق اقتصاد اسلامی مشکل داریم. دلیل پیاده نشدن آن، بی‌عرضگی ما و خطرپذیری نبودن ماست. آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها خطرپذیرند. همین هواییابی که امروز می‌بینیم، حاصل خطرپذیری برادران رایب است. اینها چند بار شکست خوردند تا به نتیجه برسند. اصلاً یکی از دلایل موفقیت و پیشرفت غرب در برخی از مسائل، خطرپذیری آنهاست. ضمن اینکه افزون بر خطرپذیری، بسیار حساس هستند. از طرفی به سرعت به دنبال اصلاح درونی خود هستند؛ یعنی مدام اشتباهات و خطاهای خود را اصلاح می‌کنند.

شما بارها از حاکم بودن روح اخلاق و تعاون در اقتصاد اسلامی گفته‌اید. به نظرتان تحقق اقتصاد اسلامی نیازمند یک فضا و جامعه اسلامی است یا خیر؟

در پاسخ به این پرسش می‌توان گفت، طبیعتاً در یک محیط اسلامی بهتر جواب می‌دهد، ولی در عمل می‌بینیم امروز در آمریکا، انگلستان و... خیلی بیشتر از ما روی بانکداری اسلامی

«فطرت الله التي فطر الناس علیها» همین است که خداوند می‌فرماید من خارج از ظرفیت شما چیزی از شما نمی‌خواهم. به هر حال ما هم عضو این «هستی» هستیم و قوانینی که خداوند ایجاد کرده، مطابق با فطرت ماست. گفتنی است، نظام سرمایه‌داری در غرب به مرحله اجرا رسیده است و می‌توان آن را نقد کرد؛ اما مگر اقتصاد اسلامی در جایی اجرایی شده است که ما بخواهیم آن را با نظام سرمایه‌داری قیاس کنیم! کار یک نظریه‌پرداز این است که مباحث جدیدی را مطرح کند. آیا پیش از اینکه این نظریه‌ها مطرح شود، مگر در جامعه پیاده شده است؟ این مباحث ابتدا در ذهن آن نظریه‌پرداز است و بعد تکامل می‌یابد. ممکن است این تکامل در زمانی روی دهد که نظریه‌پرداز آن ایده در قیاس حیات هم نباشد. اجازه بدهید مثال ساده‌ای بزنم، قبل از اینکه داستان اتم در دنیا شناخته شود، تفکر انیشتین فیزیک نیوتنی بود؛ اما وقتی خیلی با خودش کلنجار رفت و حتی برخی او را به سخره گرفتند در نهایت از همان علم او بمب اتم ساخته شد. اگر چه او در زمان حیاتش گفت متأسف خواهد بود اگر دانشش مورد استفاده‌های غیر انسانی قرار بگیرد. در واقع، تئوری‌ها و نظریاتی مطرح شد که بعدها از دل آن تئوری دنیای جدیدی متولد شد. ما زمانی که در آمریکا

افزوده

شرایط سود

هزینه کل عبارت است از مجموع هزینه‌های ثابت و هزینه‌های متغیر تولید (حاصل ضرب مقدار تولید در هزینه تولید یک واحد کالا)، هزینه متوسط نیز حاصل تقسیم هزینه کل بر مقدار تولید و هزینه نهایی نیز عبارت است از شیب منحنی هزینه کل یا به عبارتی مشتق هزینه کل نسبت به مقدار تولید. ضمن اینکه در تعریف سود کل نیز باید گفت با کم کردن هزینه کل از درآمد کل، سود حاصل می‌شود؛ بنابراین شرط حداکثر شدن سود برای یک تولیدکننده برابر شدن مقدار درآمد نهایی و هزینه نهایی است.

شاخص

خرید روز افزون!

به گزارش «رویترز» واردات نفت خام چین در ماه اگوست نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۳ درصد افزایش یافته است؛ این امر ناشی از میزان بالای خریدهای این کشور در اوایل سال جاری زمانی که قیمت نفت سقوط کرد، است. اداره گمرک چین اعلام کرد واردات نفت این کشور در ماه گذشته میلادی ۴۷/۴۸ میلیون تن، برابر با ۱۱/۱۸ میلیون بشکه در روز بوده است. این رقم از متوسط ماهانه سال گذشته برابر با ۱۰/۱۱ میلیون بشکه در روز، بیشتر است.

منهای نفت

بازار زعفران

«زعفران» به عنوان طلای سرخ از آن دست محصولاتی است که بر اساس آمارها در دنیا گردش مالی حدود ۸ میلیارد دلار دارد، این در حالی است که بدون شک ایران بهترین و با کیفیت‌ترین زعفران دنیا و همچنین حجم قابل توجهی از تولید و صادرات این کالا را در اختیار دارد؛ با این حال سهم ایران از گردش ۸ میلیارد دلاری این کالای ۴۰۰ میلیون دلار است. موضوعی که دلیل اصلی آن صادرات فله‌ای و بدون ایجاد ارزش افزوده است.

تفاوت و سطح بلاهای تنبیهی و ترفیعی

گفتاری از حجت الاسلام والمسلمین عالی

چهارده معصوم بزرگوار انمه ما(ع) بلاهای شان دو قسم تنبیهی و ترفیعی نیست که یک قسمش کفار عمل شان باشد و یک قسم بلاهای ترفیعی نه، چهارده معصوم(ع) بلایشان فقط ترفیعی است. فقط برادر چه دادن و بالا بردن است. آنها دیگر بلاهای کفارهای ندارند؛ چون گناهی، مکروهی و ترک اولی ای نداشتند که خدا به آنها چوب بزند. پس بلاهای آنها فقط ترفیعی است.

در مجلس یزید (لعنت الله علیه) یزید به امام سجاد(ع) رو کرد و این آیه را خواند: «وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْلَمُ عَنْ كَثِيرٍ»؛ (شوری/ ۳۰) این مصیبت‌هایی که به سرتان می‌آید به واسطه اعمال و گناهان خودتان است؛ یعنی می‌خواست به اهل بیت(ع) کنایه بزند این رنج‌هایی که می‌برید، این مصیبت‌هایی که به سرتان می‌آید، اینها به خاطر اعمال خودتان است. امام سجاد(ع) فرمودند: «ایسن آیه برای ما نیست؛ این آیه مربوط به ما اهل بیت نیست.

آیه مربوط به ما اهل بیت این است: «مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِك عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ»؛ (حدید/ ۲۲) خداوند متعال می‌فرماید، یک سری مصیبت‌های زمینی مانند زلزله، سیل، بلاهای این چنینی و مصیبت‌ها و بلاهای جانی و جسمی بر سر شما می‌آید که این بلاها از قبل از عالم خلقت مقدر شده بود برای تربیت شما، برای بالا بردن شما، برای درجه دادن. یعنی یک سری بلاهایی داریم که آنها فقط برادر چه دادن. چوب نیست. امام سجاد(ع) می‌فرماید این آیه برای ماست. بلاهای ما بلاهای ترفیعی است. خدا نخواست به ما چوب بزند با عاشورا، با کربلا، با این بلاهایی که به سر ما آمده است. در بین بلاهای ترفیعی درجات و عظمت بلاهای طبیعی با هم متفاوت است. یعنی بعضی از بلاهای ترفیعی هست که بر بعضی از بندگان خوب خدا پیش می‌آید، خداوند متعال به واسطه آن بلا خود آن مؤمنی را

که در دل بلا قرار گرفته و صبور است و خالصانه صبر می‌کند، فقط او را می‌کشد بالا، گاهی مواقع اینجور است که عظمت بلا اینقدر بزرگ است که خداوند متعال نه فقط آن مؤمن بلاکش را بالا می‌برد، بلکه به واسطه بلاکشی آن مؤمن یک رحمتی نازل می‌کند. بر دیگران هم یک سفره رحمتی از بلاکشی آن مؤمن باز می‌شود.

۷
دین

شماره ۹۶۷ | دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹

صداقت

آیه

سر بریده امام هم
هدایت می‌کند

محمدرضا قضاوی

کارشناس علوم اسلامی

آیات بسیاری در قرآن انسان را به تقوای الهی و عمل صالح امر می‌کند و عاقبت مؤمنان و کافران به دستورات الهی را امتذکر می‌شود. منظور از تقوای الهی از سوسوی پیامبر(ص) و انمه(ع) و حتی صحابه به طور متواتر به گوش مردم رسید و همه می‌دانستند چه اعمالی می‌تواند آنان را از دوزخ نجات دهد و به سمت بهشت رهنمون کند؛

برای نمونه، در احتجاجاتی که شخص امام حسین(ع) با معاویه داشت، همه شنیده بودند که تقوای الهی و ایمان کامل به دست نمی‌آید، مگر با تاسی به قرآن و اهل بیت(ع). امام حسین(ع) حتی پس از شهادت نیز بر این اطاعت و تنها راه نجات تأکید کرد و تکلیف دوستان و دشمنان را مشخص فرمود. این اشاره

امام(ع) برای آیندگان ماند تا وظیفه خود را بشناسند و به آن عمل کنند. یکی از آیاتی که از سر بریده امام(ع) در طی مسیر به سمت شام و پس از آن شنیده شد «وَسَعِلْمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيُّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ» بود. خداوند در این آیه به ایمان کامل و عمل صالح امر کرده و فرموده است: «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا وَأَسْعِلْمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيُّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ»؛ مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام می‌دهند و خدا را بسیار یاد می‌کنند و به هنگامی که مورد ستم واقع می‌شوند به دفاع از خویشان (مؤمنان) برمی‌خیزند (و از شعر در این راه کمک می‌گیرند)؛ آنها که ستم کردند به زودی می‌دانند که بازگشت‌شان به جاست! (شعر/ ۲۲۷) این آیه که درباره شاعران با ایمان و مدافع حق صحبت می‌کند، این‌گونه تفسیر شده است که منظور از ایمان، اعتقاد داشتن به اهل بیت(ع) و عمل صالح، عمل به امر اهل بیت(ع) است. امام باقر(ع) می‌فرماید: «الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ»؛ کسانی که به خداوند و رسولش و صاحبان امر؛ امامان معصوم(ع) ایمان آورده و در آنچه ایشان به آن فرمان می‌دهند، از آنها پیروی می‌کنند؛ این همان ایمان و عمل صالح است. ابن عباس نیز می‌گوید: «این آیه در مورد ستمکاران در حق علی بن ابی طالب(ع) نازل شده است.» (بحارالانوار، ج ۴۲، ص ۲۳۷)

پیامبر(ص) در حدیثی بلند به این موضوع اشاره می‌فرماید: «از دست منکران فضیلت ایشان(امام حسن و امام حسین(ع)) وضایع کنندگان حقوق‌شان، بعد از مرگم به خداوند شکایت می‌برم و خداوند خوب ولّی و سرپرستی است و او یاور شایسته‌ای برای خاندانم و امامان امت من است و از کسانی که حق‌شان را انکار می‌کنند انتقام می‌گیرد؛ وَسَعِلْمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيُّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ.» (کمال‌الدین، ج ۱، ص ۴۶۰) حضرت اباعبدالله(ع) با خواندن این آیه در چندین موقف و منزل به دشمنان هشدار می‌دهد که عمل آنها ظلم بوده و به زودی پاسخ ظلم‌شان را می‌گیرند، اما از آنجا که هدف امام حسین(ع) اول هدایت آنها بود، بسا این تذکر به آنها می‌فهماند که تا فرصت دارند باید توبه کرده و این جنایت خود را جبران کنند و خود را از عقوبت آن نجات دهند، اما متأسفانه عده کمی آن را فهمیدند.

مکتب

لطف خداوند به انسان

اشاره‌ای به مفهوم خیرة الله و ابن خیرته و نسبت آن با آفرینش امام حسین(ع)

سیدحسین
خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

در زیارتی که برای امام حسین(ع) وارد شده، این فراز آمده است: «السلام علیک یا خیرة الله و ابن خیرته»؛ سلام بر تو ای برگزیده الهی و کسی که سراسر خیر است و از هر شری به دور است. و «ابن خیرته» فرزند برگزیده الهی که امیر مؤمنان(ع) هم، برگزیده خدا و دور از هر شری است. (بلدالامین، کفعمی، ص ۲۶۹) یکی از اهداف اصلی زیارات انمه معصوم(ع) نشان دادن جایگاه و منزلت آنها و معرفی ایشان است. ما در زیارات، متوجه مقام انمه معصوم(ع) می‌شویم، ضمن آنکه از اصلی‌ترین کارهای ایشان هم اطلاع پیدا می‌کنیم. برای نمونه، جمله «أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ أَقَمْتَ الصَّلَاةَ وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ وَآمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ» که در زیارت وارث و دیگر زیارات و ادعیه مأثور و غیر مأثور آمده است، به فعلی از افعال حضرات معصوم(ع) اشاره دارد که مشترک بوده و از مهم‌ترین اقدامات ایشان است. «خیر» به معنای خوبی، نیکی، لطف و بهترین در مقابل «شر» به معنای بد، بدترین و بدی کردن است. این فراز به ما می‌گوید خداوند به

ما لطف کرده و بهترین‌ها را ما معرفی کرده است؛ زیرا هر چه از سوی خداوند برای ما می‌آید، خوب و نیک و لطف است که این خیر بودن در ساحت اهل بیت(ع) دیده می‌شود. خداوند بهترین دین را به وسیله پیامبر اکرم(ص) به ما ابلاغ فرموده است. پیامبر(ص) می‌فرماید: «لَا صِرَّةَ وَلَا إِصْرَ فِي الْإِسْلَامِ، فَلَا إِسْلَامَ يَزِيدُ الْمُسْلِمَ خَيْرًا وَلَا يَزِيدُهُ شَرًّا»؛ در اسلام هیچ ضرری نیست و ضرر زدن به دیگران نیز ممنوع است، پس اسلام به مسلمان خیر می‌رساند و شر نمی‌رساند. (من لا یحضره ج ۴، ص ۳۳۴) قرآن بهترین‌های امت را نیز به ما معرفی می‌کند و می‌فرماید: «شما بهترین امتی بودید که به سود انسان‌ها آفریده شده‌اید. امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید و به خدا ایمان دارید.» (آل عمران/ ۱۱۰) منظور از «بهترین امت» در این آیه اهل بیت(ع) معرفی شده‌اند. امام باقر(ع) می‌فرماید: «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ»؛ ما [اهل بیت] هستیم. (البرهان، ج ۲، ص ۷۳۲) همچنین آمده است، عبدالله بن سنان این آیه را برای امام صادق(ع) خواند و معنای «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ» را موعظ گرفت. امام(ع) با تندری به او فرمودند: «بهترین امت بودید که امیرالمؤمنین(ع)، امام حسن و امام حسین(ع) را کشتید؟! سپس فرمودند: «مگر ملاحظه نمی‌کنی که خداوند آنها را با این امتیازها می‌ستاید؛ تَأْمُرُونَ

بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ.» (بحارالانوار، ج ۲۴، ص ۱۵۴) اولین فایده «خیر» دفع شر است و وجود خیر سبب می‌شود اشرار و شرارت‌های جنی و انسی، مادی و معنوی از مردم دوری کنند تا مردم در دنیا و آخرت بهره کاملی از زندگی ببرند. محمدبن عرفه می‌گوید: از امام رضا(ع) شنیدم که می‌فرمودند: «بایستی که به معروف امر و از منکر نهی کنید [اگر اینکار را نکردید] افراد بدکردار بر شما مسلط خواهند شد [در این حال] خوب‌های‌تان دعا می‌کنند، اما مستجاب نمی‌شوند.» (اصول کافی، ج ۵، ص ۵۶) پس منظور از «خیرة الله» کسی است که هم خیر است و هم با اقداماتش شر و شرارت را از سر انسان‌ها دور می‌کند. کسی که بهترین انسان‌های امت باید ره‌روش باشند تا بتوانند به مردم و جامعه خیر برسانند. امام حسین(ع) به محمد حنفیه فرمودند: «من برای رسیدن به مقام و مال دنیا فساد و ستم در جامعه اسلامی قیام نکرده‌ام. من فقط برای اینکه جامعه اسلامی را اصلاح کنم قیام کرده‌ام. اراده دارم تا امر به معروف و نهی از منکر کنم و به روش جدم و پدرم علی بن ابی طالب(ع) رفتار نمایم.» حضرت سیدالشهدا(ع) در این بیان اولاً خود را «خیر» معرفی کرده و ارتکاب هر گونه شرارت را در قیام‌شان نفی می‌کنند و ثانیاً شرارت‌ها و اشرار زمان را هم معرفی می‌فرمایند.

سلوک

وضعیت شامات در زمان امام حسین(ع) - ۲

تبلیغ علیه حق!

و می‌خواستند، پذیرفته و فریب ظاهر سازی‌های معاویه را می‌خوردند. معاویه دستور داد علی(ع) را بر سر منابر لعن و نفرین کرده و انواع اتهامات در دل مردم بکارند تا سال‌های سال از درخت آن میوه بچینند. درختی که با تبلیغات سوء توهمند شد و سال‌های سال مسلمانان را به بیراهه برد. ابوسلمه می‌گوید: «هاشم بن عتبّه در صفین با گروهی از قاریان به میدان رفت. جوانی از قبيله غسان جلو آمد که در رجزهایش از خون‌خواهی عثمان سخن می‌گفت. لشکر امیرالمؤمنین(ع) را قاتل خلیفه مسلمین خواند و بر علی(ع) دشنام داد. هاشم، او را نصیحت کرد. اما جوان در پاسخ هشام گفت: من از روی اعتقاد با شما می‌جنگم؛ چرا که به من گفته‌اند، رهبر شما نماز نمی‌خواند و عامل ریخته شدن خون عثمان است! هشام که متوجه شد، جوان فریب خورده و هدف را گم کرده، علی(ع) را برایش معرفی کرد و گفت:

سید مرتضی رضایی

کارشناس علوم اسلامی

در کتب معتبر تاریخی آمده است، وقتی عثمان به معاویه نامه نوشت و از او کمک طلبید، معاویه در اعزام لشکر خود تعلل کرد. وقتی هم که آنان را به کمک عثمان فرستاد، دستور داد بیرون از مدینه اتراق کنند تا دستور بعدی‌اش بیاید که این اطلاع وقت سبب قتل عثمان شد. هدف معاویه آن بود که پس از عثمان ادعای خلافت کند و قدرت را به دست بگیرد. هنگامی که مردم به سمت علی(ع) رفتند، او بسا تفرقه‌افکنی میان اصحاب رسول خدا(ص) و امیرالمؤمنین(ع) با ایشان مقابله کرد. مردم شام که مسلمان به اسلام معاویه بودند، در غیاب خلیفه‌ای قدرتمند که معاویه را به کنترل خود درآورد هر آنچه‌نیروهای تبلیغاتی او می‌گفتند

آیا می‌گوی مولا ما نماز نمی‌خواند؟ او اولین کسی بود که با رسول خدا(ص) نماز گزارد. فقیه‌ترین خلق خدا در دین خداست و نزدیک‌ترین خلائق به پیامبر اسلام(ص) است و اما این کسانی که با من بینی همگی قاریان کتاب خدا هستند که شب‌ها را به عبادت می‌گذرانند. او عاملان انحراف این جوان را نیز معرفی کرد و گفت: تو را در دینت گمراه نکردند مگر آنها که از اشقیای بوده و فریبکارند.» (طبری، ج ۳، ص ۹۴) این گفت‌وگو سبب شد جوان غسانی، پشیمان شده و توبه کند. همچنین مسعودی می‌نویسد: «بعد از جنگ صفین در نزدیکی شام یک عراقی سوار بر جملی بود که یک شامی جلو رفت و شتر او را گرفت و گفت این ناله برای من است. آنها نزاع کردند و نزد معاویه رفتند. آن شامی پنجاه شاهد آورد و شهادت دادند که این ناله برای مرد شامی است. معاویه هم بر طبق شهادت آنها حکم کرد و گفت که ناله را بردار و برو... وقتی مجلس خلوت

جلوگیری کرده و اعتقادات را تثبیت کردند.

تقویم انقلاب

دو عامل مهم
در سقوط شاه و سلطنتسید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی، واقعه‌های بسیار تکان‌دهنده در اواخر شهریور ۱۳۵۷ و درست چند روز پس از هفتم شهدای ۱۷ شهریور رخ داد و در تاریخ ثبت شد به نام «زلزله طیس». این دو اتفاق، یعنی ریختن خون شهدای مظلوم و مردم محروم به دست دستگاه استبدادی و زلزله طیس و ویران شدن خانه و کاشانه مردم محروم و آوارگی آنها تحول اساسی در روحیه و اراده مردم سراسر کشور علیه دستگاه استبداد و رژیم شاه به وجود آورد. به ویژه وقتی که پیام روشنگرانه امام خمینی (ره) در روز ۲۷ شهریور به دست مردم ایران رسید، حرکت و عزم ملی در همدلی و کمک‌های مؤمنانه اوج گرفت. امام (ره) خطاب به ملت ایران فرمودند: «اینجانب از واقعه اسفناکی که موجب مرگ عده کثیری از برادران و خواهران ما شد، در سوگ هستم. زلزله طیس هر انسانی را متأثر و متألم می‌کند، مسلمین غیرتمند لازم است مستقیماً به برادران خود کمک کنند و چیزی به دست عمال دولت ندهند که راه برای چپاولگران باز شود.»

زلزله ۷/۸ ریشتری که در روز ۲۵ شهریور رخ داد، پای بسیاری را به صحنه آورد، از جمله شخص شاه، نخست‌وزیر و «فرح» زن شاه. در این بین دستگاه‌های رژیم ابتکار عمل را از دست داده بودند و آنچه در صحنه کمک‌رسانی و امداد نقش اول را ایفا می‌کرد، حضور مردم با محوریت علما و روحانیت بود. یکی از اشخاص توانمند و مؤثر در این زمینه، «سیدمهدی گلپایگانی» فرزند ۳۸ ساله مرحوم آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی بود که در رأس هیئتی به سمت طیس حرکت می‌کند و در یزد با علما و روحانیون منطقه ملاقات و برنامه‌هایش را اعلام می‌دارد و در باامداد ۳۱ شهریور ۱۳۵۷ پس از ادای نماز صبح در جریان تصادفی مهیم به ملکوت اعلی می‌پیوندد؛ اما نکته قابل توجه این بود که جنازه او حدود ۹ کیلومتر بر دوش مردم یزد تشییع شد و هنگامی که جنازه را داخل آمبولانس قرار دارند، مردم آمبولانس را هم بر روی دست بلند کردند. به عبارتی، مسئله فوت ایشان، تشییع با عظمت و مجالس ترحیم ایشان در سراسر کشور نقش مهمی در بارور شدن هر چه بیشتر انقلاب اسلامی ایران داشت و به سقوط شاه سرعت بخشید. گفتنی است، این مراسم‌ها در شرایطی برگزار شد که حاکمیت در موقعیت حکومت نظامی بود و حتی رژیم شاه به اقداماتی، همچون فرستادن نمایندگان خود به مراسم و ارسال تلگراف تسلیت به مرحوم آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی تلاش کرد از این حادثه در راستای بهبود رابطه خود با مرجعیت بهره‌برداری کند که عکس‌العمل ایشان به این اقدامات نقشه آنها را خنثی کرد، به ویژه آنجایی که در پاسخ به شریف‌امامی، نخست‌وزیر وقت نوشت: «تسلی خاطر اینجانب وقتی فراهم می‌شود که مصائب وارده به اسلام و قرآن مجید که قلب مبارک حضرت ولی‌عصر(ع) را جریحه‌دار ساخته است، جبران و نظام کامل اسلامی در مملکت برقرار گردد.» در نهایت با خون شهدای ۱۷ شهریور و زلزله طیس و پیامدهای هر دو با محوریت امام راحل، سلطنت دچار مشکلاتی شد که دیگر راه برگشت نداشت.

پایه مقاومت و جهاد

حضرت امام (ره) و اتکا به مردم در مرحله دفاع از انقلاب اسلامی

نمود که پس از پیروزی انقلاب اسلامی شکل گرفته باشد. امام (ره) از همان ابتدای مبارزه نهضت مبارزاتی خود را بر این اساس شکل داده بودند و محور مقاومت را مردم می‌دانستند. حجت‌الاسلام محمدعلی رحمانی نقل می‌کند: «هنگامی که مادر عراق در تبعید به سر می‌بردیم، در مجموعه ما که روحانیون مبارز خارج از کشور را تشکیل می‌دادیم، شهید محمد منتظری هم حضور داشت. در آن زمان بحثی میان ما مطرح بود که اگر انقلاب پیروز شود برای پاسداری از آن به کجا باید متکی بود. آیا نیروی نظامی و انتظامی جدیدی باید به وجود آید؟ و اصولاً مسئولیت حفظ انقلاب به چه کسی واگذار می‌شود؟ شهید منتظری گفتند، من از امام می‌پرسم. ایشان وقتی پرسیدند امام فرمودند: «ما اشتباهات گذشته را تکرار نمی‌کنیم، بلکه انقلاب مردمی را به دست خود مردم می‌سپاریم، منتهی با در نظر گرفتن تشکیلات و سازماندهی منسجم». ایشان فرموده بودند: «ما مردم را آموزش می‌دهیم، مسلح می‌کنیم و آنها را پاسدار انقلاب خودشان می‌سازیم.»

اوج نقش آفرینی منطق به‌کارگیری بسیج مردمی در ساخت و دفاع از کشور را می‌توان هنگام آغاز تجاوز دشمن بعثی و در دوران هشت سال دفاع مقدس مشاهده کرد که حضور بسیج در میدان دفاع مقدس موجب شد جنگ به نفع سپاه اسلام و جمهوری اسلامی شده و رژیم متجاوز بعثی و همه جبهه استکباری حامی آن به سر جای خود بنشینند و دست تسلیم بالا ببرند.

غاصبانه محمدرضا پهلوی، ملت ما را از رشد سیاسی و فرهنگی و اقتصادی بازداشت، و ذخایر این ملت فقیر را به یغما برد، مواجهه است، اگر غفلت شود و با قدرت و پشتکار در مقابل دشمنان بشریت خود را مهیا نکند، و با بسیج عمومی که به خواست خداوند متعال هیچ قدرتی نمی‌تواند با آن مقابله کند مهابی دفاع از کشور اسلام نشود، خود را و کشور خود را با دست خود به تباهی کشانده است.» ایشان اظهار امیدواری کردند که این بسیج عمومی اسلامی، الگویی برای همه مستضعفین جهان و ملت‌های مسلمان عالم باشد.

حضرت امام (ره) در فروردین ماه ۱۳۵۹، پس از قطع رابطه ایران و آمریکا، اعضای ستاد بسیج شهرستان‌ها را به حضور می‌طلبند و در این دیدار اعلام می‌دارند: «در حال دفاع، بسیج باید عمومی باشد. یعنی قضیه جهاد یک قضیه است، قضیه دفاع قضیه دیگر. قضیه جهاد یک شریاطی دارد. برای اشخاص خاصی هست. برای گروه معینی هست با شریاطی. لکن قضیه دفاع، عمومی است. مرد، زن، بزرگ، کوچک، پیر، جوان... حال دفاع فرق دارد با حال جهاد. حال جهاد شریاط دارد، حال دفاع شرطی ندارد. باید دفاع بکنند. حتی یک پیر مردی هم که خیلی کار از او نمی‌آید باید شرکت کند در دفاع. آنقدر که می‌تواند دفاع کند. و ما امروز که مواجه هستیم با قدرت‌های بزرگ و شیطن‌های بزرگ باید مهیا بشویم برای دفاع.»

نکته تأمل‌برانگیز آن است که این باوری

نظامی، انقلابی و مردمی برای دفاع همه‌جانبه از انقلاب اسلامی را بیش از گذشته فراهم آورد. در چنین وضعیتی، بسیج مستضعفین به فرمان حضرت امام خمینی(ره) در پنجم آذر ۱۳۵۸ تشکیل شد.

حضرت امام(ره) در همان ایام در دیدار با جمعی از پاسداران درباره ضرورت دفاع از کشور فرمودند: «مملکت اسلامی باید همه‌اش نظامی باشد. تعلیمات نظامی داشته باشد... یک مملکت بعد از یک چند سالی بشود یک کشوری با ۲۰ میلیون جوان که دارد بیست میلیون تفنگدار داشته باشد. بیست میلیون ارتش داشته باشد. و این یک همچو مملکتی آسیب‌بردار نیست.» همین سخنان کافی بود تا نهالی نوپا به نام «بسیج» در گلستان انقلاب اسلامی شکل گرفته و در رأس نهاد‌های انقلابی حافظ نظام اسلامی قرار گیرد و آنچه‌ان در مسیر تکاملی حرکت کند که بعدها به شجره‌ای طیبه و درخت تنابری تبدیل شود و به فرموده حضرت روح‌الله «شکوفه‌های آن بوی بهار وصل و طراوت یقین و حدیث عشق می‌دهد.»

حضرت امام (ره) در اول اسفندماه در حالی که در بیمارستان قلب تهران بستری بودند، با صدور پیامی از استقبال جوانان از بسیج عمومی ابراز رضایت کردند و تأکید داشتند: «بر تمام قشرها و گروه‌ها واجب است در این موقع حساس که ملت با دشمنان سرسخت و ابرقدرت‌ها خصوصاً آمریکا که با مداخله جنایت‌کارانه خودش در طول سلطنت

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

انقلاب اسلامی از همان ابتدای پیروزی خود چالشی بزرگ برای نظام بین‌الملل و کشورهای منطقه به شمار می‌آمد که نظم مطلوب آنان را برهم ریخته بود. این چالش وقتی بیشتر شد که روز به روز ماهیت اسلامی آن در نفی مکاتب شرقی و غربی از یک سو و تقابل با تفکرات التقاطی و واپس‌گر ایانه از سوی دیگر آشکار شد و به الگویی موفق برای مقابله با استعمار و استبداد نزد ملت‌های منطقه بدل شد. این امر موجب شد تا دشمنان این ملت با همه توان برای سرنگونی انقلاب اسلامی وارد میدان شوند و هر روز شاهد فتنه‌های جدید برای تضعیف و براندازی این انقلاب نوپا باشیم. در این میان، این پرسش مطرح است که با توجه به این سطح از تهاجم گسترده، انقلاب اسلامی چگونه خواهد توانست در برابر دشمنان ایستادگی کرده و فتنه‌ها را مهار کند؟ پاسخ حضرت امام(ره) به این پرسش، اتخاذدکترین «مقاومت مردم‌پایه» بود.

امام(ره) معتقد بودند همان عواملی که موجب پیروزی انقلاب اسلامی شده، خواهند توانست به رمز موفقیت و تداوم انقلاب هم بدل شوند. یکی از مهم‌ترین آن حضور گسترده و متحد مردم پای کار انقلاب بود. این حضور متحد پس از انقلاب نیز باید دوام می‌یافت و مردم نباید کار انقلاب را تمام شده دانسته و امور را رها کرده و به زندگی روزمره خود می‌پرداختند؛ بلکه باید سازوکاری طراحی می‌شد که مردم هوشمندانه و سازمان‌یافته پسای کار انقلاب بمانند. این نگاه برآمده از نگاه هستی‌شناسانه و انسان‌شناسانه و باور تمام‌عیار امام (ره) به ملت بود که با همه وجود به سالار بودن آنان در اداره جامعه اعتقاد داشت. تجلی کامل و عینی این دکترین را می‌توان در تشکیل بسیج مستضعفین مشاهده کرد.

ماجرای تسخیر لانه جاسوسی به دست دانشجویان پیرو خط امام (ره) و آشکار شدن تبدیل این سفارتخانه به پایگاهی برای جاسوسی و توطئه‌افکنی علیه نظام جمهوری اسلامی، انقلاب اسلامی را در وضعیت ویژه «رویارویی مستقیم با آمریکا» قرار داد. تهدید آمریکایی‌ها برای حمله نظامی به ایران به قصد آزادی جاسوسان، موضوعی بود که ضرورت وجود نیروی منسجم، آموزش‌دیده،

دهلیز

فروش روزافزون نفت در اواخر دوران پهلوی

سر مردم بی‌کلاه ماند!

دولار به ۱۹ تا ۲۰ میلیارد دلار رساند... اقدامات عمرانی که در سال ۱۹۷۴ آغاز شد، انتظارات زیادی را در جامعه برانگیخت و در نتیجه موجب افزایش تورم شد. همین که درآمدهای زیاد حاصل از نفت به بازار سرازیر شد، بهای تمام کالاها به شدت بالا رفت. بنابر آمارهای رسمی نرخ تورم که در سال ۱۹۷۴ بیش از ۱۸ درصد بود در سال‌های ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۸ به متوسط ۲۵ تا ۳۵ درصد رسید. قیمت‌ها به طور سرسام‌آوری بالا رفت و هزینه مسکن در صدر آن جای داشت. اجاره یک آپارتمان در سال ۱۹۷۶ حدود ۷۰ درصد گران‌تر از سال ۱۹۷۳ بود... شاه مرتب تکرار می‌کرد که مشغول ساختن چیزی است که او خود آن را «تمدن بزرگ» می‌نامید؛ اما تنها نتیجه این تکرارها بالا بردن سطح توقع عامه بود. راست است که ۱۹۷۴ تا ۱۹۷۸ اوضاع اقتصادی بهبود یافت، اما نه در حق مردم. در وضع اکثریت مردم تغییر چشمگیری حاصل نشد. باریکه‌ای از این جریان توسعه، به طبقات پایین نشت می‌کرد اما این کافی نبود. برآوردهای غیررسمی درصد مردمی را که از این اقتصاد داغ بهره‌مند می‌شدند، قریب به ۱۵ تا ۲۰ درصد تخمین می‌زند، حال اینکه ۳۰ میلیون ایرانی باقی مانده که بهبودی ناچیزی در زندگی‌شان حاصل شده بود با حسرت فزاینده‌ای بر این جریان می‌نگریستند.»

یکی از خطوط تحریف واقعیت‌های دوران پهلوی طرح این ادعا است که در دهه ۱۳۵۰، اوضاع کشور با تدبیر پهلوی روبه بهبودی و پیشرفت و آبادانی بود و اقدامات شایسته‌ای برای توسعه کشور صورت گرفت؛ اما حقیقت آن است که هر چند درآمد ملی بر اثر گرانی نفت و فروش بی‌حساب و کتاب آن افزایش یافت، اما این درآمد خرج اصلاح اوضاع کشور نشد و تنها به ورود بی‌رویه کالا و افزایش تورم انجامید. «درون انقلاب ایران» نوشته «جان‌دی. استمپل» کتابی است که در سال ۱۹۸۱ میلادی و کمتر از دو سال پس از وقوع انقلاب اسلامی به چاپ رسید. استمپل صاحب کرسی استادی دیپلماسی و روابط بین‌الملل در دانشگاه کنتاکی آمریکاست. وی از سال ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹م (۱۳۵۴-۱۳۵۸ شمسی) به عنوان وابسته سیاسی سفارت آمریکا در تهران به سر برد. استمپل در کتاب خود که دکتر منوچهر شجاعی آن را ترجمه کرده و در مؤسسه خدمات فرهنگی «ارسا» در سال ۱۳۷۷ به چاپ رسیده، علل گرانی و تورم شدید در ایران عصر پهلوی دوم را ریشه‌یابی می‌کند و می‌نویسد: «پس از افزایش بهای نفت در سال ۱۹۷۳، ظرف مدت شش ماه درآمدهای حاصل از نفت ایران، میزان عواید نفتی را سالانه از ۵ میلیارد

حافظه

لیبرالیسم، تداوم امپریالیسم

محصول استعمار

به ساده‌ترین معنا، «وابستگی» عبارت است از دنباله‌روی و تأثیرپذیری یک موضوع از موضوع دیگری و مراد از کشورهای وابسته، کشورهایی هستند که امور و تحولات آنها تحت تأثیر کشورهای دیگر است. در این معنا وابستگی را می‌توان رویه دیگری از بحث استعمار و امپریالیسم دانست.

برخی از صاحب‌نظران نظریه وابستگی، همچون «پل باران» معتقدند، پایان حکومت رسمی مستعمراتی در جهان سوم، تأثیر چندانی بر روح امپریالیستی قدرتمندان جهان نداشته است؛ زیرا با وجود رژیم‌های فاسد، وابسته و مرتجع در این کشورها، استقلال سیاسی کسب شده به پدیده‌ای ساختگی تبدیل می‌شود. گروه هیئت حاکمه جدید با هیئت حاکمه قدیم پیوند می‌خورد و طبقات مالدار تحت پشتیبانی امپریالیسم، کلیه امکانات خود را برای خفه کردن جنبش‌های مردمی-که برای استقلال ملی و اجتماعی پیکار می‌کنند-به کار می‌برند و چپاول مواد خام در کشورهای عقب‌مانده از طریق سرمایه‌های خارجی به شکل گذشته همچنان ادامه دارد.

کشورهای صنعتی از طریق موقعیت برجسته اقتصادی‌شان در تجارت جهانی و از طریق نفوذ شرکت‌های بزرگ که در مقیاس جهانی عمل می‌کنند، هنوز کنترل خود را حفظ کرده‌اند؛ زیرا هر چند نوعی استقلال سیاسی در این کشورها وجود دارد؛ اما به گفته «تیلمان اورس» محیط اقتصادی آنها به شدت تحت تأثیر سلطه جوامع مرکزی است و بورژوازی خارجی همچنان

در رأس هرم قدرت، در این جوامع پیرامونی است. واقعیت آن است که استعمارگران طی سال‌های متمادی در کشورهای زیر سلطه خود از ایجاد اقتصادهای ملی تجاری و صنعتی ممانعت به عمل آوردند، همه منابع آنها را به وسیله سرمایه‌گذاری‌های خود در اختیار گرفتند و از آن پس همین که در اثر عقب‌نگه داشتن اجباری ملت‌ها، فاصله عظیمی میان اقتصاد تک محصولی آنها و اقتصادهای متنوع و عظیم خود به وجود آوردند، آنها را دست و پا بسته بر برخی پژوهشگران معتقدند، لیبرالیسم پوشش‌یافته پس از جنگ، بساط امپریالیسم را برنچیده است؛ بلکه تنها ساختارهای کلانی پدید آورده است که به شمال توسعه‌یافته اجازه داده است به شکل اسلوب‌مند از منابع اقتصادی و نیروی کار جنوب توسعه‌نیافته بهره‌دکشی کند. آنها انتر ناسیونالیسم لیبرال و نهادهای اصلی آن، مانند صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی را یک ردای مبدل بر قامت امپریالیسم می‌دانند و معتقدند، فعالیت امپریالیستی از طریق انتر ناسیونالیسم لیبرال، از شیوه‌های پر هزینه رسمی، مانند اداره مستقیم سرزمین‌ها، به شیوه‌های غیر رسمی‌تری چون شرکت‌های چندملیتی غربی تبدیل شده است که برای بهره‌مندی از نیروی کار ارزان و معافیت‌های مالیاتی، در کشورهای جهان سوم استقرار می‌یابند و بدین‌سان همان فرآیندهایی در حال وقوع است که در امپریالیسم کلاسیک شرح داده شده‌اند.

دولت قوی چگونه دولتی است؟

۱۱
خرد

شماره ۹۶۷ | دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹

صداقت

سیاست نامه

اندیشه سیاسی علامه نائینی - ۱۹

مشروطه به مثابه راه حل

فتح الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

بررسی متون اسلامی درباره حکومت و نظام سیاسی در اسلام نشان می‌دهد، این موضوع با وجود اختناق شدید دور از توجه علما و فقها نبوده است. اگرچه کتاب‌هایی که درباره نظام سیاسی اسلام نوشته شده و از ولایت فقیه، که روح حکومت اسلامی است، به شکل‌های گوناگون در آن سخن رفته، به میزان اهمیت امروزین این موضوع پردازش مناسبی صورت نگرفته؛ اما اینکه اصول اندیشه سیاسی شیعه در قالبی روشن و درخور اجرا ارائه شود، از نوآوری‌هایی است که امثال میرزای نائینی وجه اهتمام خود قرار داده‌اند. از این منظر، شاید بتوان گفت که نوشته میرزای نائینی، نخستین اثر یکپارچه و بسامان در زمینه طرح نظام اسلامی است.

در این نوشته‌ها، نائینی آشکارا در برابر استعمار غربی ایستادگی کرده و بسا خودباختگی و خودکم‌بینی در برابر قدرت‌های بزرگ شرقی و غربی به مبارزه برخاسته است. شهید مطهری می‌نویسد: «انصاف این است که تفسیر دقیق از توحید عملی اجتماعی و سیاسی اسلام را، هیچ کس به خوبی علامه بزرگ و مجتهد سترگ، مرحوم میرزا محمد حسین نائینی (قدس سره) توأم با استدلال‌ها و استشهادهای متفن از قرآن و نهج البلاغه در کتاب ذی‌قیمت «تنبیه‌الامه و تزیه‌الملسه» بیان نکرده است. آنچه امثال کواکبی می‌خواهند، مرحوم نائینی به خوبی در آن کتاب، از نظر مدارک اسلامی به اثبات رسانیده است.»^۲

در حقیقت، هدف نائینی از نوشتن کتاب در آن اوضاع تاریخی، که موج غربزدگی همه جا و همه چیز را فرامی‌گرفت، این بود که باید به اسلام اصیل بازگشت و آن را دوباره شناخت و شناساند و این برخاسته از بینش ژرف و تیزهوشی و آینده‌نگری آن فقیه بود نه زاینده جبر زمان. با این نگاه، این سخن اکبر گنجی در مجله «کیان» که «تفکر ایدئولوژیک در پهنه سیاسی ایران بعد از انقلاب مشروطیت، تحت تأثیر مغرب زمین بوده است که از راه ایدئولوژی‌های اجتماعی آنان وارد این مرز و بوم شده و حوزه تفکر دینی ما را دچار قبض و بسط ساخته است»^۳ به نقد علمی کشیده می‌شود. افراطیون دهه ۷۰ و چه بسا برخی همپالگی‌های آنها هنوز هم معتقدند، جبرهای سیاسی اجتماعی، عالمان دینی را وادار کرده تا به موضع‌گیری سیاسی دست یازند و بر همین اساس، کار نائینی را تفسیر کرده‌اند که او بعضی از مفاهیم مدرن غربی را با اندکی تغییر پذیرفته است.

این در حالی است که با توریق در برخی سرفصل‌های نوشته نائینی و تأمل در شیوه استدلال‌های وی، درمی‌یابیم که او نه تنها محکوم جبر زمان نشده، بلکه به زمان و جنبش‌های آن حرکت و جهت نیز داده است. نگرش جامع و هم‌سویگر او به فقه و مفاهیم دینی، از او انسانی متفکر و اندیشه‌ورز و روشنفکر ساخته است که با طرحی نو درافکننده و راه حل منطقی مبتنی بر روح شریعت و الهام گرفته از فرهنگ پرمايه و اصیل تشیع ارائه داده است.

منبع:
۱- علامه محمد زنجانی، فقه سیاسی، ج ۲، ص ۶۷.
۲- مرتضی مطهری، نهضت‌های اسلامی در صدساله اخیر، نشر عصر، ص ۴۶.
۳- اکبر گنجی، جامعه‌شناسی تحول معرفت دینی در حوزه اندیشه سیاسی، مجله کیان، شماره ۱۰، سال دوم، ۱۳۷۳، ص ۱۷.

در تطبیق این مؤلفه‌ها با موقعیت کنونی دولت در ایران و قوی یا ضعیف بودن آن، باید گفت جمهوری اسلامی ایران به عنوان دولتی با پایه‌ها و وجوه پنج‌گانه مذکور، در همه این پایه‌ها موقعیت یکسانی ندارد. به عبارت دیگر، در حالی که در دو پایه یا وجه نخست؛ یعنی اجبار و ایدئولوژی، نظام از قوت لازم برخوردار است، در سه وجه دیگر، کم و بیش ضعف‌هایی ایجاد شده است. در توضیح باید گفت، انسجام دستگاه اجبار نظام محل تردید نیست. ایدئولوژی آن نیز هیچ‌گاه نه تنها در مقابل مسائل گوناگون دچار رکود نشده، بلکه در مواجهه با مسائل و موضوعات مختلف، همواره قادر به ارائه راه‌حل‌های معضل‌گشا و بن‌بست‌شکن بوده است. با وجود این، دو چالش عمده در این حوزه وجود دارد که عبارتند از:

ایده‌ها و راه‌حل‌های گوناگونی که در قالب فرامین اجرایی، سیاستی یا رهنمودهای رهبر معظم انقلاب ارائه می‌شود، آنگونه که باید با ظرافت و دقت تبیین نمی‌شود؛ از این رو به مطالبه عمومی تبدیل نمی‌شوند. چالش دیگر در این حوزه عبارت است از اینکه راه‌حل‌ها و گره‌گشایی‌های نظری، مانند اقتصاد مقاومتی، نظریه مقاومت، استحکام ساخت درونی و... چندان در عمل مورد توجه اثرگذاران اجرایی قرار نمی‌گیرد.

حوزه کارآمدی و خلق سرمایه اجتماعی نیز با هم ارتباط مستقیم دارند. در این زمینه، به واسطه برخی ضعف‌ها و کاستی‌ها در کارآمدی دولت‌ها در سال‌های اخیر، چالش‌هایی برای سرمایه اجتماعی کشور ایجاد شده که لازم است با خدمات‌رسانی به مردم آن را تقویت کرد. در حوزه جامعه‌پذیری سیاسی نیز به دلیل ضعف‌های متعدد در تولیدات فرهنگی، تغییر سبک زندگی در کشور، گسترش رسانه‌ها و فضای مجازی بسا چالش‌هایی مواجه هستیم که جدی گرفتن امر پیوستار فرهنگی و جامعه‌پذیری نسل جدید را می‌طلبد.

بنابراین، اگر بر مبنای پایه‌ها و وجوه دولت، راه‌های قوی‌سازی دولت در ایران را بررسی کنیم، باید گفت برای قوی‌سازی دولت باید حداقل چهار راهبرد مدنظر قرار گیرد: انسجام ایدئولوژیک نظام و تلاش برای هژمونیک کردن ایده‌های نظام در سطح جامعه، تقویت کارآمدی و سرمایه اجتماعی و حساسیت و برنامهریزی ویژه در انتقال فرهنگ و ارزش‌های نظام به نسل جوان کشور.

فضایی که طبیعت در آدمیت به ودیعه نهاده است.» براساس این پایه‌ها و وجوه، یک دولت زمانی قوی به شمار می‌آید که خصلت‌ها و ویژگی‌های زیر را داشته باشد:

- ۱- دستگاه‌های اجبار قوی، منسجم و منضبط، مانند ارتش، پلیس، دستگاه قضایا، نیروهای امنیتی و اطلاعاتی و... داشته باشد.
- ۲- در حوزه نظر و ایده (ایدئولوژی) نیز از پویایی‌های لازم برخوردار باشد؛ به گونه‌ای که ایدئولوژی دولت نه تنها قادر به توجیه اقدامات حکومت و پاسخگویی به شبهات و مسائل مرتبط با عملکرد و سیاست‌های حکومت باشد، بلکه بتواند راه‌حل‌های نظری و عملی دقیق، منطقی و گره‌گشا برای حل مسائل و چالش‌های پیش‌رو ارائه دهد.
- ۳- دولت قوی باید کارآمد هم باشد؛ یعنی باید حداقل انتظارات و کارویژه‌هایی را که متوجه آن است و فلسفه وجودی‌اش تأمین آنها به‌شمار می‌آید، به نحو احسن انجام دهد.
- ۴- سرمایه اجتماعی به منظور تقویت پایگاه اجتماعی خود خلق کند.
- ۵- در جامعه‌پذیری سیاسی نسل جوان برای انتقال فرهنگ و ارزش‌های زیربنایی و حاکم بر دولت به آنها دقت کند؛ به گونه‌ای که به اندازه کافی نیروی انسانی کارآمد و متعهد تربیت شود تا ضمن جلوگیری از ایجاد شکاف دولت-ملت، تضمین‌کننده بقای دولت نیز باشند و در یک کلام، در چارچوب نظام ارزشی حاکم، جامعه را اداره کنند.

می‌کنند. در نظر گرفتن این وجه برای دولت متأثر از تفکرات مارکسیست‌ها بوده است که دولت را مؤسسه‌ای خصوصی برای تأمین منافع بخشی از جامعه بر دیگر بخش‌ها می‌داند. برای نمونه، «لنین» دولت مدرن را «ماشین سلطه یک طبقه بر طبقه دیگر و ابزار استثمار نیروی کار مزدبگیر به وسیله سرمایه» می‌داند و مارکس آن را «کمیته اجرایی بورژوازی» در دیدگاه‌های دیگر، دولت ماهیت کورپوراتیستی (انداموار) دارد و نماینده تعادل و توازن طبقاتی است. به نظر می‌رسد، دیدگاه اخیر منطقی‌تر و گویاتر بوده و قائل شدن وجه خصوصی برای دولت، آن‌گونه که مارکسیست‌ها ادعا کرده‌اند، اگر چه تا حدودی واقعیت دارد، اما به شدت و حدتی هم که آنها تصور می‌کنند، نیست. در مجموع، در نظر گرفتن این وجه برای دولت، بیشتر از دیدگاه جامعه‌شناختی متأثر شده است، در حالی که اگر از دیدگاه فلسفی (هنجاری) که با دیدگاه اسلامی قربت بیشتری دارد، به دولت بنگریم، باید وجه دیگری هم برای دولت قائل بود و آن عبارت است از:

۵- «وجه تربیتی و پرورش فضیلت در شهروندان»؛ زیرا همان‌گونه که افلاطون معتقد بود «فرمانروا دو وظیفه دارد؛ یکی حفظ سازمان اجتماعی و دیگری فراهم آوردن موجبات کمال سرشت افراد و این دو وظیفه از هم جدا نیستند بلکه دوروی یک امرند. پس فرمان‌راندن به معنای درست خود همان تربیت کردن است و تربیت کردن عبارت است از پروراندن

مصطفی قریبانی

کارشناس سیاسی

مسرووی بر نظریات علمی و تجارب عملی جوامع گوناگون نشان می‌دهد، برخلاف تصور برون‌گرایان در حوزه توسعه که به گره‌گشایی صرف از روابط خارجی اعتقاد دارند، کلید اصلی توسعه کشور، قوی‌سازی دولت در داخل است. حال این پرسش مطرح می‌شود که دولت قوی چگونه دولتی است؟ در این باره، حداقل چهار رویکرد وجود دارد:

- ۱- رویکرد «حکومت خوب» که در یکی از مطالب گذشته توضیح داده شد؛
- ۲- رویکرد مبتنی بر عناصر، پایه‌ها و وجوه دولت؛
- ۳- رویکرد «دولت در جامعه» جونل می‌گدال و مایکل مان؛
- ۴- نظریه سیستمی.

عناصر و پایه‌های دولت قوی

دولت را موجودی تصور کرده‌اند که چهار پایه یا وجه دارد:

- ۱- پایه اجبار: دولت، تنها نهادی است که به طور قانونی و رسمی حق استفاده انحصاری از زور را در عرصه کشور دارد و اساساً پدیده‌ای اجبارآميز بوده است. بدون وجود اجبار، دولت نمی‌تواند کارویژه‌های خود، همچون حفظ نظم و امنیت، حل منازعات، دفاع در مقابل مهاجمان خارجی و... را انجام دهد. البته این چهره بسا پایه دولت، معمولاً پنهان است.
- ۲- پایه مشروعیت (یا وجه مشروعیت بخشی) که در توجیه اقدامات حکومت و چرایی اطاعت مردم به کار می‌آید و بیشتر از وجوه دیگر آشکار است و روی آن تبلیغ می‌شود.
- ۳- وجه عمومی یا تأمین خدمات و کارویژه‌های عمومی (کارآمدی): به این معنا که دولت باید خدمات رفاهی و عام‌المنفعه برای مردم انجام دهد و به حفظ همبستگی اجتماعی و سیاسی، حل منازعات و تطبیق با شرایط جدید و متحول بپردازد؛ همچنین برای دستیابی به اهداف کلی خود بکوشد.
- ۴- وجه خصوصی: دولت‌ها معمولاً به تأمین منافع طبقه خاصی از جامعه بیشتر از سایر طبقات توجه

ریزش‌ها

فراز و فرود حشمت‌الله طبرزدی - ۴

عیار آزاداندیشی اصلاحات!

تیرماه ۱۳۸۷ دارد، درباره آزاداندیشی و آزادی بیانی که آقایان اصلاح‌طلب مدعی آن هستند، می‌نویسد: «... اگر هیچ جریان اصلاح‌طلبان و میزان ادعاهای آزاداندیشی‌شان را نشناسد، ما به خوبی می‌شناسیم. حتی روشنفکرترین و آزاداندیش‌ترین این جریان هنوز تشکل‌های رقیب‌دانشجویی خود را به رسمیت نمی‌شناسد، چه رسد به اصلاح‌طلبان سنتی و حکومتی.» طبرزدی در ادامه صحبت‌هایش به طور صریح از دولت خاتمی درباره وقایع ۱۸ تیر انتقاد کرده و می‌نویسد: «آیا دولت خاتمی نبود که از طریق شورای تأمین یا شورای امنیت استان و با استفاده از امکانات وزارت کشور، وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی و حتی شبه‌نظامیان بسیج، دانشجویان و مردم را سرکوب کرد؟ جناح اقتدارگرا، سال‌ها پیش از ۱۸ تیر ۱۳۷۸ شکست خورده و از مشروعیت افتاده بود، ولی با پیروزی «روشنفکران دینی» در ۲ خرداد ۱۳۷۶، مردم و به ویژه دانشجویان در انتظار بودند تا ببینند نتیجه عملکرد طرفداران «نقدگفتمان درون دینی» و شاگردان معنوی سروسوز چه خواهد شد. اما ناپاورانه شاهد بودند که اصلاح‌طلبان دینی دوش به دوش اقتدارگرایان دینی، از هر وسیله‌ای برای سرکوب جنبش ۱۸ تیر استفاده کرده و مطبوعات آنها از صبح روز سه‌شنبه ۲۲ تیرماه به مرور اعلام کردند که اعتراض‌کنندگان مشت‌اراذل و اوپاش هستند...» به نظر می‌رسد، طبرزدی در تحلیل وقایع سال ۱۳۷۸ دچار فراموشی شده است یا نمی‌خواهد به یاد بیآورد که مطبوعات اصلاح‌طلب چه نقش داشتند.

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۲۰

ردّ نسبت تضاد

جراحی بود که اتفاق افتاد و بنابراین بلافاصله پس از پیروزی، باید به وضعیت عادی (نرمال) بازگشت. چرا، اگر وضعیت انقلابی که قهرآمیز است تداوم یابد، انقلاب را به ضد خود تبدیل می‌کند و این مطلب، «پارادوکس کبکالیته» انقلاب نام دارد.

در حالی که در نظریه نظام انقلابی، انقلاب مترادف با سازندگی، رویش و بالندگی در جامعه است که رسیدن به اهداف آن بدون انضباط، نظم و قانون، ممکن نیست و وجود بی‌نظمی‌های اوایل انقلاب، ناشی از به هم ریختن بناهای غلط و پوسیده‌ای بود که باید متلاشی می‌شد تا بتوان بنایی نو برپا کرد؛ از این رو بر خلاف تصور عده‌ای که انقلاب را با آشفتگی و سردرگمی مترادف می‌دانند، انضباط انقلابی، برترین و قوی‌ترین انضباط‌هاست.

تصور یادشده از معنای انقلاب، سبب شده است تا برخی، ادامه وضعیت انقلابی را علت بسیاری از مشکلات دانسته و عبور از این وضعیت را از طریق پیوند زدن شاخه اصلاح به تنه درخت انقلاب توصیه کنند. البته توصیه به اصلاح در صورتی که در چارچوب قانون اساسی باشد، تعارضی با نگاه رهبر معظم انقلاب ندارد و ایشان انقلاب را بزرگ‌ترین اصلاح معرفی کرده و تداوم اصلاحات را در ذات و نهاد انقلاب نهفته می‌دانند؛ از این رو، مبتنی بر نظریه نظام انقلابی، انقلابی‌گری در درون خود نوعی اصلاح‌طلبی معقول و منطقی را به همراه دارد و تضاد ادعایی بین دو مفهوم نمی‌تواند درست باشد.

محسن محمدی الموتری
استادیار مجتمع آموزش عالی شهید مطهری (ره)

در ارزیابی نسبت بین «نظام» و «انقلاب» در نظریه نظام انقلابی، نسبت تضاد یا تقابل بین آن دو مفهوم یکی دیگر از نسبت‌های چهارگانه است. قائلان به این دیدگاه، عمدتاً به دلیل هم‌معنا گرفتن واژه انقلاب با خشونت و بی‌نظمی که در ادبیات علوم سیاسی مرسوم بوده، نظم جدید به وجود آمده پس از انقلاب را حداکثر حاصل انقلاب تلقی می‌کنند که نمی‌تواند انقلابی باشد و نظام انقلابی منطقی متناقض و عملاً ترکیبی خودشکننده است. از دیگر سو، نظام‌های انقلابی به دلایلی آرمان‌ها را تا منتهی الیه ممکن توسعه می‌دهند و انتظارات فراوانی تولید می‌کنند؛ اما نظام برآمده از انقلاب که اغلب وضعیت استثنایی دارد، به دلایل بسیاری توان تحمل و تأمین این آرمان‌ها را نداشته و سبب ایجاد گسل آرمان-واقعیت می‌شود.

در این دیدگاه، انقلاب مبتنی بر خشونت، بی‌نظمی، ساختارشکنی و شور و احساس تلقی می‌شود؛ ولی نظام، عقلانیت می‌طلبد. دخالت دادن اقتضانات انقلاب در مسائل نظام، سبب بی‌نظمی و مختل کردن جمهوری اسلامی می‌شود که متولی حل مسائل زندگی مردم شده است. از این منظر، انقلاب و انقلابی‌گری محصول تب تند جامعه و به منزله

مرتضی آفشارانی، نماینده مجلس: آزادی برخی از فعالین عرصه فرهنگ و هنر از بسیاری از سیاسیون مدعی انقلابی‌گری که با نادیده گرفتن دشمنی‌های آمریکا با مردم ایران، آمریکا و اقداماتش را بزک و حقایق را تحریف می‌کنند، خیلی بیشتر است. دست‌مزد آقای آقای مجید مجیدی

نصرالله پژمان‌فر، رئیس کمیسیون اصل نود: نمی‌توان فرزندان‌مان را به خصوص در زمان کرونا از فضای مجازی محروم کنیم، ولی باید با ارائه اینترنت پاک، فضایی سالم برای آنها مهیا کرد. اینترنت کودک فرزند شبکه ملی اطلاعات است، ولی وزارت ارتباطات بیشتر معطل مذاکرات حمایتی با مدیران تلگرام و... بوده تا تمرکز بر اجرای تکالیف قانونی.

علی خضریان، نماینده مجلس: صبح امروز هم‌زمان با آغاز سال تحصیلی جدید از دانش‌آموزان درخواست کردم کنار همه درس‌ها، درس تاریخ را بهتر بخوانند تا آینده آن را گران نفروشد. ضمن اینکه حل مسائل پیرامونی خود را تمرین کنند تا بعدها منتظر حل مشکلات کشور از بیرون مرزها نباشند.

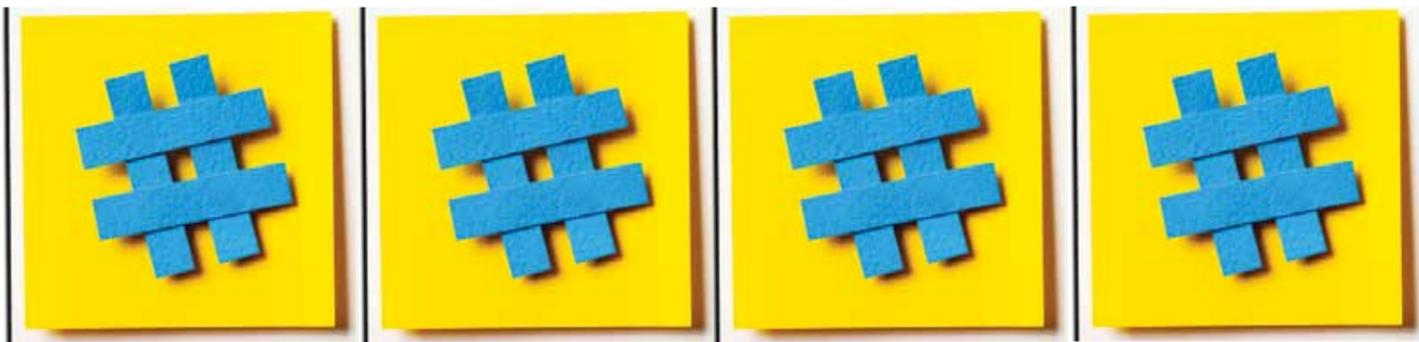
عباس‌تانی، نماینده مجلس: مؤثرترین وزارتخانه در تحقق جهش تولید وزارت صمت است که با لایحه‌سازی دولت مدت‌هاست رهاشده، اخیراً هم شنیده می‌شود قرار است گزینیهایی برای تصدی این وزارت معرفی شوند که احتمال جلب رأی اعتماد از مجلس ندارند. رئیس‌جمهور و رفقا از سیاسی کاری دست بردارند و فوراً گزینیهایی متخصص و کارآمد معرفی کنند.

ابریح مسجیدی، سفیر ایران در بغداد: بسیار متأسفم که امسال به دلیل کرونا زوار ایران نمی‌توانند در مراسم اربعین حضور یابند. از تمام زوار عزیز عراقی خالصانه می‌خواهم نایب‌الزیرا ملت ایران باشند.

امیرعلی ابوالفتح، کارشناس مسائل سیاسی: ترامپ برای جلب نظر رأی‌دهندگان آمریکایی منتقد جنگ، از خروج نیروهای آمریکایی از عراق سخن می‌گوید، در حالی که قرار است این نیروها از ۵۲۰۰ به ۳۰۰۰ تن کاهش یابد. با این حال، خروج حتی یک سرباز آمریکایی از منطقه غرب آسیا، کمک‌کننده به برقراری امنیت در منطقه به شمار می‌آید.

کارزارهای انحرافی!

نگاهی به پیامدهای رشد فارچ‌گونه کمپین‌های مجازی

شده عمده توجه کاربران به شعارها و عناوین کارزارها معطوف است.

برای نمونه، در هفته‌های اخیر جریان‌های معاند با هدف ایجاد حاشیه امن برای اغتشاش‌گران جنایت‌کار و کاهش هزینه مشارکت در آشوب‌های خیابانی، کارزارهای مجازی گوناگونی را راه‌اندازی کرده‌اند که با توجه به تبلیغات پر حجم صورت گرفته برای این کمپین‌ها، به ویژه در رسانه‌های سعودی و انگلیسی، متأسفانه برخی کاربران فضای مجازی تحت تأثیر قرار گرفته و به عضویت این کارزارها درآمده‌اند و آشکارا از جنایت‌کاران دفاع می‌کنند! با توجه به واکنش‌های افراطی هواداران این قبیل کارزارهای مجازی، می‌توان نتیجه گرفت که نبود سواد سیاسی و رسانه‌ای در بین کاربران فضای مجازی، زمینه مساعدی را برای سوءاستفاده جریان‌های معاند از قابلیت کارزارسازی فضای مجازی فراهم کرده است که بی‌توجهی به این تهدید می‌تواند چالش‌های اخلاقی و امنیتی گوناگونی را پیش روی کشورمان قرار دهد.

شویم که کلمه «کارزار» معادل فارسی واژه انگلیسی «Campaign» است و در ادبیات فضای مجازی، این مفهوم به تلاش هماهنگ و جمعی کاربران فضای مجازی اشاره دارد که با هماهنگی قبلی برای رسیدن به یک هدف خاص اقدامی مشترک را طراحی و اجرا می‌کنند، تا از این طریق یک پیام دارای بار سیاسی و تبلیغاتی را به جامعه و ساختار سیاسی حاکم بر آن منتقل کنند؛ به همین دلیل نیز برخی جامعه‌شناسان معتقدند کمپین‌های مجازی فرصتی برای شنیده شدن دیدگاه‌های کمتر دیده و شنیده شده هستند!

به همین دلیل می‌توان اقبال روزافزون کاربران فضای مجازی کشورمان به شکل‌دهی کارزارهای مجازی یا مشارکت در کارزارهای از پیش طراحی شده را به منزله یک تهدید در نظر گرفت؛ چرا که عمده کاربران هنگام مشارکت در کارزارهای مجازی کمتر به منشأ و ریشه‌های نظری شکل‌گیری کارزارها و اهداف پشت پرده آنها دقت می‌کنند و بر اساس پژوهش‌های انجام

زیست درباره یک بچه شامپانزه سه ساله ملقب به «باران»، کارزار «نجات باران» تشکیل دادند که تاکنون بیش از ۲۵ هزار نفر از شهروندان ایرانی به عضویت این کارزار درآمده‌اند.

البته در ماه‌های گذشته شاهد شکل‌گیری کارزارهای عام‌المنفعه متعددی بوده‌ایم که انعکاس خوب و موفق آنها در شبکه‌های اجتماعی توانست زمینه همراهی بیش از پیش آحاد جامعه را با اقدامات نوع‌دوستانه و خدایسندانه، از جمله کمک به اقشار آسیب‌پذیر جامعه فراهم کند. بدون شک، با دقت در نتایج حاصل از این قبیل کارزارهای مجازی می‌توان به خوبی به این واقعیت پی برد که تجمعات مجازی تأثیر انکارناپذیری بر واقعیت‌های حاکم بر جامعه دارند؛ اما مسئله اینجاست که این افزایش اقبال و همراهی روزافزون جامعه با کمپین‌های مجازی تا کجا به نفع مصالح ملی ما و ملت ماست و از چه جایی به بعد این قبیل تجمعات مجازی ممکن است زمینه تهدید جامعه ما را فراهم کند؟! برای پاسخ به این پرسش، ابتدا باید یادآور

نوید کمالی

دبیر گروه رسانه

تریون

گفت‌وگو با مریم زاله‌چین درباره اهمیت سرمایه‌گذاری در حوزه سلامت روان

مهارت زندگی

فرهنگ‌سازی، آموزش سبک زندگی و همچنین ارتقای سواد رسانه‌ای و مجازی کاربران فضای سایبر کشورمان هستیم که در این حوزه نهادهای آموزشی و فرهنگی با محوریت آموزش و پرورش باید به مسئولیت خود عمل کرده و از ابتدای دوره تحصیل دانش‌آموزان مهارت‌های لازم را به آنها آموزش دهند.

از نظر کارشناسان حوزه تربیت کودک و نوجوان و با نگاهی به تجربیات جامعه جهانی، رها کردن دانش‌آموزان و کودکان در سنین خردسالی، حتی نوجوانان و بی‌توجهی به آموزش مناسب آنها در حوزه سواد رسانه‌ای موجب آسیب‌پذیری شدن آنها در بزرگسالی می‌شود؛ از این رو مهارت‌های ضروری زندگی به ویژه سواد رسانه‌ای باید از همان سنین خردسالی به آنها آموزش داده شود.

از دید آنها مثبت ارزیابی می‌شود به عضویت کمپین‌ها درمی‌آیند و حتی آنها را تبلیغ می‌کنند که این مسئله خود ریشه‌های روان‌شناختی دارد و چرایی آن از ادراک‌سازی صورت گرفته بر روی اذهان آنها نشئت گرفته است.

در واقع رسانه‌های جریان بدخواه، از طریق ادراک‌سازی زمینه حرکت افراد به سوی کنش‌های تهدیدآفرین را فراهم می‌کنند که در حوزه علم روان‌شناسی این اقدامات در قالب جنگ شناختی بررسی می‌شود.

وی درباره اینکه چگونه می‌توان مانع تبدیل شدن این بستر به یک تهدید علیه منافع و امنیت ملی و اجتماعی کشورمان شد، می‌گوید، طبیعتاً برای مقابله با تبدیل شدن یک حرکت اجتماعی که در قالب کارزارهای مجازی جلوه می‌کند، نیازمند سرمایه‌گذاری هدفمند در حوزه

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی گفت‌وگویی داشتیم. وی درباره چرایی استقبال و گرایش کاربران فضای مجازی به عضویت در کارزارهای مجازی می‌گوید، با توجه به برخی رخدادهای سیاسی و اجتماعی اخیر کشور که از کمپین‌های مجازی نشئت می‌گیرند.

به نظر می‌رسد یکی از دلایل اقبال و استقبال کاربران از این عرصه‌ها، چالش‌برانگیز بودن بیشتر این کارزارهاست، از این رو با توجه به این نکته که بخشی از کاربران فضای مجازی متمایل به تأثیرپذیری از قدرت چالش‌گر هستند، مشتاقانه به کمپین‌های چالش‌ساز که یک قدرت جمعی را تداعی می‌کنند، می‌پیوندند.

البته باید به این نکته هم توجه کرد که بخشی از افراد نیز با هدف مشارکت در یک اقدام که

خبر خوب

اینترنت رایگان همراهی برای آموزش آنلاین

با شروع سال تحصیلی، دغدغه خرید بسته‌های گران‌قیمت اینترنت یکی از نگرانی‌های عمده خانواده‌ها شده است. خوشبختانه مسئولان با درک این مسئله طرح تخصیص بسته اینترنت رایگان برای آموزش مجازی دانش‌آموزان را از هفته گذشته آغاز کرده‌اند و قرار

است بر اساس برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش برای دانش‌آموزان، بسته‌های اینترنت ماهانه ویژه‌ای تحت عنوان «اینترنت شاد» تعریف شود که دانش‌آموزان بتوانند از ظرفیت آموزش مجازی به صورت رایگان استفاده کنند.

پژواک

نقشه روباه پیر! اعتراف به ظاهر خیرخواهانه

برای نخستین بار دولت انگلیس بدهی چند صد میلیون پوندی این کشور به ملت ایران را پذیرفت و اعلام کرد. دلیل این اعتراف اصلاح رفتار آنها در قبال ملت ایران نیست، بلکه آنها تلاش می‌کنند با طرح این وعده جاسوسی به نام «نازنین زاغری» را آزاد کنند. ماجرا از این قرار است که

در زمان رژیم پهلوی، محمدرضا شاه برای خرید ۱۵۰۰ تانک «چیفتن» پیش قدم می‌شود و مبلغ خرید آنها را به حساب انگلیسی‌ها واریز می‌کند، اما با پیروزی انقلاب اسلامی انگلیسی‌ها از تحویل تانک‌ها امتناع کردند.

نرم افزار

قفل غیر مجاز مراقبت از دانش‌آموزان

دولت برای کاهش نرخ ابتلا به کرونا در بین دانش‌آموزان، سهم ویژه‌ای از آموزش را به e-Learning مبتنی بر نرم‌افزار «شاد» اختصاص داده، اما همین مسئله هم برخی والدین را نگران کرده است. حال اگر شما هم از جمله این والدین هستید، می‌توانید با نصب اپلیکیشن ایرانی قفل کودک (قفل برنامه‌ها و زمان‌بندی) نحوه فعالیت فرزند خود هنگام استفاده از تلفن همراه و تبلت را مدیریت کنید و مانع از دسترسی به دیگر نرم‌افزارها به جز نرم‌افزار شاد شوید.

قانون‌هایی که رعایت نمی‌شوند

نسیب اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

درباره متولی اصلی «شبکه نمایش خانگی» بفرمایید و بگویید کدام دستگاه باید بر عملکرد این شبکه نظارت کند؟

درباره وضعیت قانونی تولید و پخش در شبکه نمایش خانگی می‌توان گفت، در مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی که در حوزه فرهنگ و هنر حکم قانون مجلس را دارد، وقتی مصوب شد ویدئو در سال ۱۳۷۱ آزاد شود، کلیه مسئولیت عرضه در نمایش خانگی که امروزه VOD نیز جزئی از آن به شمار می‌آید، به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سپرده شد. بعدها بر اساس همین مصوبه، هیئت وزیران آیین‌نامه‌هایی را درباره پروانه ساخت و نمایش آثار ویدئویی مصوب کردند که همه مسئولیت آن باز هم متوجه وزارت ارشاد است. در سال ۱۳۸۸ مجلس نیز قانونی را با عنوان «تشدید مبارزه با عرضه غیرمجاز محصولات فرهنگی و هنری» تصویب کرده که در آن هم به صراحت تصریح شده است، مسئولیت هر نوع عرضه محتوا در نمایش خانگی برعهده وزارت ارشاد است و هر فیلم با هر محتوایی که بدون پروانه این وزارتخانه منتشر شود، غیرقانونی است و بر اساس همین قوانین، وزارت ارشاد نیز آیین‌نامه‌هایی دارد.

چندی قبل یکی از شرکت‌ها به یکی از این آیین‌نامه‌ها ایراد وارد کرد که در نهایت موضوع در دیوان عدالت اداری مطرح شد و آنها از شورای نگهبان استعلام کردند و در نهایت باز هم در رأی دیوان عدالت اداری که غیر قابل برگشت و فراگیر است، آمده است مسئولیت صدور پروانه این شبکه برعهده وزارت ارشاد است.

بنابراین، امروزه این قوانین را در کشور داریم، اما چرا وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی و سازمان سینمایی در این حوزه موفق نبوده‌اند؟ مقصر اصلی در این زمینه خود سازمان سینمایی و مسئولان این سازمان هستند؛ چرا که آنها در دولت اول آقای روحانی طرحی را گذاشتند که VODها را پر و بال بدهند و به رقیب تلویزیون و رسانه‌هایی تبدیل شوند که مسئولیت آن برعهده بخش خصوصی و در واقع در اختیار خودشان است. آنها برای یک هدف سیاسی حمایت بی‌چون و چرایی از راه‌اندازی VODها کردند تا جایی که حتی در صدور مجوز فعالیت این شرکت‌ها در زمان خودش مسیر اداری کامل طی نشد و بعد از آن هم در بحث عرضه مسیر قانونی طی نشد و VODها برخلاف تمام قوانین موجود عمل کردند. در واقع، می‌توان گفت فیلم‌های خارجی این شبکه‌ها بدون مجوز وزارت ارشاد و ممیزی آن عرضه شد و بزرگ‌ترین آسیب فرهنگی

آنها، عرضه بی‌ملاحظه و بدون کوچک‌ترین نظارت در ارائه محتوای خارجی بود.

عمدتاً چه محتوایی در این محصولات به مخاطب عرضه می‌شود؟

محتوایی که تبلیغ فرهنگ غرب، تبلیغ مسیحیت، تبلیغ همجنس‌گرایی و پر از محتوای مبتذل بوده است و امروزه می‌بینیم حتی سریال‌های ترکیه‌ای که در شبکه جم پخش می‌شود، سر از VODها درآورده و حتی سریالی که در آمریکا به دلیل تبلیغ خودکشی ممنوع شده، در این سامانه‌ها ارائه می‌شود. متأسفانه، سازمان سینمایی به دلیل سیاسی‌کاری، کوچک‌ترین برخوردی با این شبکه‌ها نداشته است. در حالی که ما چندین قانون و مصوبه مانند مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی داریم که عرضه محصولات فرهنگی و هنری باید مجوز نمایش داشته باشد؛ در غیر این صورت ستاد مبارزه با عرضه غیرمجاز محصولات فرهنگی و هنری باید اقدام به پلمب سامانه کند، این در حالی است که در عمل وزارت ارشاد چشمش را بر روی این اتفاقات بسته است.

به نظر شما اهداف این کار بیشتر سیاسی است یا فرهنگی؟

آنها فقط به دنبال این بوده‌اند که با این دانه پاشیدن مخاطب جذب کنند که البته تا حدودی نیز موفق بوده‌اند. بخش دوم کار، سریال‌های ایرانی است که در این حوزه هم شاهدیم توهم و سوءمدیریت و اباحه‌گری و وادادگی که دوستان از طریق

مدتی است محتوای عجیب و غریب شبکه نمایش خانگی صدای بسیاری از اصحاب فرهنگ و هنر را درآورده است؛ سریال‌هایی ایرانی که برخی از آنها روی سریال‌های ترکیه‌ای را هم سفید کرده‌اند و پخش سریال‌ها و فیلم‌های خارجی از VODها که متناسب با فرهنگ ایرانی-اسلامی مان نیست؛ اما متأسفانه با وجود نقدهای رسانه‌ای و انتقادات از وضعیت بی‌درو پیکر این شبکه، هنوز هم تکلیف مدیریت آن مشخص نیست. عده‌ای معتقدند، تنها راه حل واگذاری این شبکه به صداوسیماست و برخی نیز با آن مخالفند. برای تشریح این موضوع به سراغ «محمدرضا عباسیان» رئیس سابق شبکه نمایش خانگی رفته‌ایم و در این زمینه گفت‌وگو کرده‌ایم؛ متن زیر شرح این مصاحبه است:

رصد کند که مخاطب در حال تماشای چه چیزی است. البته اینکه در صداوسیما کدام بخش متولی باشد هم مهم است؛ معاونت سیما مرکز تولید محتوا در رسانه ملی است. این تشکیلاتی که با عنوان «ساترا» راه‌اندازی شده، یک بخش فنی است و متولیان آن سابقه مدیریت و تولید محتوا ندارند و بدیهی است که توانایی صدور پروانه ساخت و نمایش را هم ندارند. اگر قرار است این کار در معاونت سیما رخ دهد، باز هم بحث مفصلی صورت می‌گیرد که آیا این کار باید با قوانین ممیزی رسانه ملی دنبال شود یا به اصطلاح کار بازتر دنبال شود.

به نظر شما بهتر نیست سازمان جداگانه‌ای برای این مسئله ایجاد شود؟ زسرا وزارت ارشاد با هر دولتی تغییر می‌کند و ممکن است سیاست‌های آن دستخوش تغییر شود.

نیازی به این کار نیست. متأسفانه سازمان سینمایی مسئولیت‌های قانونی خود در کنترل محتوا را به درستی انجام نداده و مسئولان نظارتی نیز در این زمینه وارد نشدند. در حالی که سازمان بازرسی کل کشور تنها نباید تخلفات مالی یک مدیر را بررسی کند، بلکه باید در هر بخشی که خلاف قانون عمل شده وارد شود. در این بحث نیز وزارت ارشاد در حوزه VODها عملکرد قابل قبولی نداشته که در اینجا باید سازمان بازرسی کل کشور ورود می‌کرد و پرونده تشکیل می‌داد. دادستانی نیز بخش نظارت بر عملکرد فضای مجازی دارد و باید با این موضوع برخورد می‌کرد؛ اما این کار را نکرده است.

به نظر شما برای اصلاح شرایط حاکم بر این حوزه چه اقداماتی باید صورت گیرد؟

شخص فیلمساز مسئولیت اخلاقی دارد که حتی در آثار طنزش نیز مؤلفه اخلاقی را به مخاطب نشان دهد و این مسئله در فرهنگ ما وجود دارد. حال اگر فیلمساز بخش خصوصی این کار را نمی‌کند عیب ندارد؛ اما مدیران فرهنگی ما موظف به انجام این کار هستند. وقتی مدیری چنین کاری را انجام نمی‌دهد، قطعاً رسانه‌ها و نهادهای نظارتی باید وارد شده و مطالبه‌گری کنند و آن‌گاه اگر ثابت شد که بر اساس پروانه نمایش فیلمی، ابتدالی در جامعه تسری پیدا کرده، باید مقام قضایی با مدیر صادرکننده پروانه نمایش برخورد کند و اگر دو بار چنین مسئله‌ای انجام شود، دیگر مدیر جرئت انجام هر کاری را نخواهد داشت.

سریال‌های داخلی به جامعه تزریق کرده‌اند و این اشتباهی که تصور کرده‌اند هرچه سریال مبتذل‌تر باشد مخاطب بیشتری جذب خواهد کرد، سبب شده است تا با مجموعه‌ای از سریال‌ها در VODها رو به رو شویم که با فرهنگ عمومی جامعه ما فاصله زیادی دارد. توقع نداریم فرهنگ انقلاب و اسلام را ترویج کنند، اما در سریال‌های شان فرهنگ عمومی ایرانی-اسلامی مردم هم مدنظر قرار نگرفته و این سریال‌ها هیچ نسبتی با هیچ یک از طبقات اجتماعی کشور ما ندارد. در کدام طبقه از جامعه ما افراد در اتاق خواب‌شان هم با کراوات هستند؟ در کدام بخش جامعه ما این حجم از بی‌احترامی به جایگاه پدر و مادر دیده می‌شود؟ متأسفانه، در این سریال‌ها بدیهی‌ترین ارزش‌های اخلاقی جامعه نیز زیر سؤال رفته، چه برسد به ارزش‌های انقلابی و امثال آن.

در نهایت کار را به جایی رسانده‌اند که به نظر رسید وزارت ارشاد توانایی مدیریت این سامانه‌ها را ندارد و باید این مدیریت به نهاد دیگری واگذار شود و این انتقال مسئولیت یک رمز قانونی جدی دارد؛ یعنی همین الان هم که صدور مجوزهای VOD به سازمان صداوسیما واگذار شده، در این سازمان بخشی به عنوان «سازمان صوت و تصویر فراگیر» ساخته شده و در تعریف فراگیر و غیرفراگیر، یک بحث فنی وجود دارد.

فراگیر زمانی است که امکان تشخیص مخاطب نهایی وجود نداشته باشد، مانند امواج تلویزیون و رادیو که فرستنده نمی‌تواند تشخیص دهد کدام مخاطب فرکانس را دریافت کرده، اما در سامانه‌های VOD و تلویزیون‌های IPTV چون بر اساس IP گیرنده است، فرستنده دقیقاً می‌تواند

یادداشت

حامی سلامت مخالف عقیده!

شاهرخ صالحی

روزنامه‌نگار

در حالی مراسم عزاداری‌های دهه اول ماه محرم در سراسر ایران با رعایت حداکثری دستورالعمل‌های بهداشتی برگزار شد که بسیاری از معاندان داخلی و خارجی تلاش کردند تا هر طور شده جلوی برگزاری آن را بگیرند و از هر دری وارد شدند تا شاید محرم امسال به محاق برود؛ آرزویی که البته با حضور پر شور و پر شعور مردم تا کام ماند و ثابت شد نور حسین(ع) خاموش‌شدنی نیست.

شبکه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور و برخی هم‌نویان داخلی از مدت‌ها قبل با زمینه‌چینی و بهانه‌جویی درباره شیوع کرونا، خواستار لغو برگزاری هرگونه عزاداری ماه محرم بودند. در این میان، تنها چند روز مانده به آغاز ماه محرم، ستاد ملی مقابله در محیط‌های مسقف ممنوع اعلام کرد تا در هیئت‌های مذهبی بیش از گذشته در تدارک برای برپا داشتن مراسم‌های ماه محرم با چالش روبرو شویم؛ اما بسا وجود این، بسیاری از هیئت‌های مذهبی با تغییر شیوه برگزاری، همه دستورالعمل‌های بهداشتی را رعایت کردند و با حضور باشکوه مردم هم در این مراسم‌ها مواجه شدند. با توجه به محدودیت‌های اعلامی برخی مداحان بزرگ که در هر سال، هیئت‌های بسیار پرجمعیت و بزرگ را در حسینیه‌های شهر سامان می‌دادند، امسال با ابتکار عمل به کوچ‌گردی و مداحی سیار رو آوردند که از قضا با استقبال بسیاری هم روبرو شد.

برخی مداحان و ذاکران اهل بیت(ع) با راه انداختن هیئت سیار یا گذاشتن چهارپایه در محلات و برگزاری روضه، به‌جای اینکه پذیرای مردم در هیئت‌های معروف باشند، خودشان به پذیرایی از مردم رفتند. مجموع ابتکارهای انجام شده سبب شد تا ضمن رعایت همه تذکرات بهداشتی، مراسم‌های عزاداری حتی با شکوه بیشتری برگزار شود و جلوه خوبی از نظم و اهتمام عزاداران حسینی را به سراسر دنیا مخابره کند. البته برخی رسانه‌ها نه تنها مایل به انتشار این شور و شعور گسترده عزاداران نبودند؛ بلکه با تمسخر و انتقاد به استقبال این عزاداری‌ها رفتند. در آخرین نمونه آن، شبکه تلویزیونی «من و تو» در برنامه طنز آخر هفته خود، کوچ‌گردی و هیئت سیار محمود کریمی در مناطق جنوبی و کم‌برخوردار تهران را به سخنه گرفت. واقعیت این است که رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور که به صورت علنی خود را معاند جمهوری اسلامی نشان می‌دهند، در حالی ادعای همراهی با مردم ایران را دارند که از درک ساده‌ترین اعتقادات مردم نیز عاجزند. تمسخر عزاداری‌های مردم نشان می‌دهد، ادعای آنها برای حمایت و همراهی با مردم ایران، پوچ‌تر از هر اظهارنظری است که این شبکه‌ها در مخالفت با حکومت و نظام اسلامی بیان می‌کنند. در واقع، مسئله اصلی این شبکه‌ها سلامت مردم با پیشگیری از شیوع کرونا نیست که اگر بود، باید مسافرت مردم در تعطیلات را مورد انتقاد قرار می‌دادند نه کوچ‌گردی‌های صادقانه‌ای که با رعایت همه جوانب بهداشتی و سلامتی برگزار شده و هیچ خطری برای آحاد ملت نداشته است. مسئله اصلی شبکه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور، جدا کردن مردم از دین و باورهای مذهبی و سپس ورود از این ناحیه برای ضربه زدن به نظام اسلامی است.

شعر

مرثیه عاشورا

انتشار شعر محتشم با دستخط رهبری

ترکیب‌بند «محتشم کاشانی» با دستخط حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب منتشر شد. محتشم کاشانی شاعر مشهور ایرانی، در کاشان متولد شد. نام اصلی وی «کمال‌الدین علی محتشم کاشانی» بود و لقب شمس الشعراء کاشانی را داشت. او در ربیع‌الاول سال

۹۹۶ هجری در شهر کاشان از دنیا رفت. محتشم از مهم‌ترین شاعران مرثیه سرای مذهب شیعه به شمار می‌آید که از پیروان مکتب وقوع بود. معروف‌ترین مرثیه‌ای که محتشم برای شهدای کربلا سروده است.

سریال

عالم بزرگ ایرانی

روایت شعبی از امام موسی صدر

«بهروشعبی» کارگردان سینما و تلویزیون در برنامه «کتاب باز» از ساخت مستند سینمایی درباره «امام موسی صدر» خبر داد. شعبی عنوان کرد: «امام موسی صدر یک عالم بزرگ ایرانی است که نقطه مهمی در تاریخ لبنان به وجود آورده و به عنوان شخص ایرانی بسیار برای‌مان قابل افتخار است.»

وی در ادامه با اشاره به ساخت مستند سینمایی امام موسی صدر گفت: «کار تحقیقات خود را در خصوص این شخصیت مهم تاریخی آغاز کردم و امیدوارم به‌زودی بتوانم مستند سینمایی خود را با موضوع امام موسی صدر شروع کنم.»

تلویزیون

جنگل سرخ

ماجرای حضور منافقین در شمال کشور

مجموعه تلویزیونی ۳۰ قسمتی «جنگل سرخ» به تهیه‌کنندگی ابوالفضل صفری، که ماجرای حضور منافقین را در سال ۱۳۶۰ در جنگل‌های شمال کشور بررسی می‌کند، قرار است برای پخش از رسانه ملی تولید شود. «حسین تراب‌زاد» نویسنده متن‌های این سریال را به عهده دارد و این روزها مشغول بازنویسی متن‌هاست، همچنین به دلیل حساسیت‌هایی که روی موضوع سریال وجود دارد، گروهی از مشاوران تاریخی بر روایت دقیق و بی‌کم و کاست آن نظارت دارند. گفتنی است، ابوالفضل صفری پیش از این، مجموعه «سارق روح» را تولید کرده است.

یادداشت

پدرم آماده رزم است!

عالمه محمدی

پژوهشگر

نامت را که می‌برم تشنه می‌شود روحم برای فاتحه‌خوانی بر سر مزارت ای پدر شهید؛ پدری که در آرزوی دیدار فرزندش ماند؛ دخترش دوازده روز بعد از شهادت پدر به دنیا آمد... «کلمات» سبک نوشته می‌شود ولی باید آنها را سنگین خواند.

همسری چشم انتظار مردش؛ همسری چشم به راه آمدن نوزادش؛ اما مردش نیامد، نه تنها خودش نیامد، حتی پیکرش هم نیامد و ماند... نه یک روز، نه دو روز، پیکرش ماه‌ها پسر زیرانداز بوریای زمین و روانداز سقف آسمان در ارتفاعات بازی‌دراز ماند. زنی که در جست‌وجوی همسرش هربار باید پیکر شهیدی را برای شناسایی می‌دید، گلبرگ لاله شهیدی را که از او نبود، در دلش پرپی می‌کرد، «عباس نسنج» همان سقایی تشنه‌لی که در کودکی، مادر لباس سقایی به تنش می‌کرد و در بین دسته‌های سینه‌زنی می‌چرخید و آب به کام تشنه‌لبان می‌رساند؛ سقایی که ده ماه پیکرش در وصال و لقاءالله سیراب شد تا باز گردد.

کسی نمی‌داند دختری در غم بابا فقط روضه حضرت رقیه(س) را نجوای غمش می‌یابد یعنی چه آن روضه چه بر دلش می‌آورد! چقدر حس نزدیکی است با دختر ارباب، می‌دانی فرزند شهید باشی و پدرت را ندیده باشی، حتی تصویری از پیکرش نداشته باشی یعنی چه؟ می‌دانی برای دیدن یک عکس، لحظه‌شماری کردن یعنی چه؟ چقدر سخت می‌گذرد...

«لیلا» را می‌گویم، دختر شهید نسنج، سال‌هاست با هم در سنگر گروه تحقیقاتی فتح‌الفتح برای شهدا کار می‌کنیم. همه این سال‌ها آرزو داشت تا عکس لحظه تدفین پدرش را ببیند و افرادی پیدا شوند تا از پدرش بیشتر بدانند و برایش بگویند.

انگار باید وقتش برسد. بعد از این همه سال آشنایی، پنجم اسفند سال ۱۳۹۸ برای اولین بار با همسر شهید مصاحبه کردیم. قرار شد کتابی از خاطرات همسر نوشته شود، ولی مطالب کامل نشد. روز تاسوعا مزار شهید نسنج با نوک قلم خدمت به خانواده شهدا رنگ محبت گرفت. حالا قلب حک شده بر مزار و نوشته «سرباز شهید» با رنگ قرمز هر عابری را برای چند ثانیه نگه می‌دارد و کلمات «سقایی امام حسین(ع)» برایت روضه محرم می‌خواند.

اسمال برای اولین بار بر سر مزار شهید، سالگردی گرفته شد و دوستان شهید آمدند. بعد از مدت‌ها چشم‌انتظاری، برای اولین بار، عکس پیکر شهید به دست دخترش رسید. حالا تمام روضه‌های دختر سه‌ساله امام حسین(ع) یک‌باره در ذهنت بلند طنین‌انداز می‌شود: «والای بابا...» و لیلا تصویر بابایی را دید که چهره و رنگ لباس، یکی شده بود. مثل کسی که دنبال نشان باشی، چغی دور گردنش به چشم آمد. او می‌خندید و عکس را نشان می‌داد. دختری به آرزویش رسید یا پدری، نمی‌دانیم فقط می‌دانیم بابای شهیدش را دید...

...بابایی که وقتی آمد با لباس رزم به آغوش خاک سپرده شد؛ بابایی که هنوز پوتین‌های رزمش را بر پا دارد...

و فرزندتی که امید دارد و می‌گوید: ...وقتی امام عصر(عج) بیاید پدرم لباس رزم بر تن دارد. پوتین‌هایش به پیش هست و آماده رزم دیگری است.

و می‌شکند تنگ دلتنگی‌های مادیات در این نگاه امیدوارکننده و راسخ.

و می‌مانی؛ تو و مزار شهیدی که منتظر قیام است تا قامت راست کند از قطعه ۲۶ بهشت‌زهر، ردیف ۶۰، شماره ۷.

میثم رشیدی مهرآبادی
دبیر گروه دفاع مقدس

بعض ۱۹۷۵

صدام از انعقاد قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر بعض فروخورده‌ای داشت و همچون ماری زخمی به دنبال ضربه زدن به ایران بود. او می‌گفت جنگ تحمیلی در روز ۴ سپتامبر آغاز شد، نه ۲۲ سپتامبر که دولت ایران به آن معتقد است؛ یعنی جنگ برای صدام و هم‌پیمانانش از دو هفته قبل به صورت رسمی آغاز شده بود و آنها از مدت‌ها قبل خودشان را آماده جنگی همه‌جانبه کرده بودند. دیکتاتور سابق عراق عقیده داشت، ارتش ایران در سال ۱۹۸۰ (۱۳۵۹ شمسی) ضعیف و «فاقد رهبری» بود؛ چون بیشتر افسران عالی‌رتبه ارتش در وقایع انقلاب از مقام خود خلع شده بودند. صدام در تناقض گویی‌هایش درباره دلایل حمله به ایران می‌گوید که این سؤال را باید از ایرانی‌ها پرسید، چون آنها جنگ را آغاز کردند! آنچه از صحبت‌های سران وقت بغداد استنباط می‌شود، این است که آنها به دلیل وضعیت سیاسی و رسیدن به منافسان دندان تیز کرده بودند. طبق گزارش وزارت خارجه ایران، ارتش عراق در دوره‌ای ۱۹ ماهه پیش از شروع جنگ، بیش از ۳۹۷ بار به مرزهای زمینی، هوایی و دریایی ایران حمله کرده است.

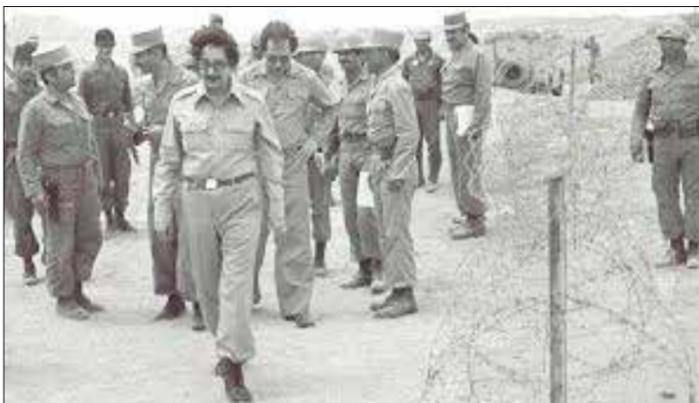
صدام کشورش را به خطر نمی‌اندازد!

سردار شهید حاج‌احمد متوسلیان، صحبت با بنی‌صدر درباره وضعیت مرزهای کشور در مواجهه با عراق را این‌گونه تشریح می‌کند: «یک ماه قبل از شروع جنگ جلسه‌ای در اتاق جنگ لشکر ۸۱ زرهی کرمانشاه به ریاست بنی‌صدر تشکیل شد. در این جلسه آقایان ظهیرنژاد و صیاد شیرازی به همراه فرماندهان ارتشی ۳۰ منطقه نظامی از استان‌های آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و نیز برادران محسن رضایی و محمد بروجردی به اتفاق مسئولان سپاه در کل منطقه غرب حضور داشتند. در این جلسه فرمانده سپاه قصر شیرین به وضعیت بسیار بد نیروهای ما در مرزها و حملات مکرر ارتش عراق به پایگاه‌های مرزی اشاره کرد و گفت دشمن در این منطقه از خیلی وقت پیش شروع به ساختن استحکامات نظامی کرده است و ما کمترین آمادگی رزمی را نداریم. در نهایت از بنی‌صدر سؤال شد که اگر به احتمال یک درصد عراق به ایران حمله کند، شما چه تدبیری برای دفاع دارید؟ بنی‌صدر گفت عراق هرگز جرئت چنین کاری را ندارد. بروجردی گفت اگر به احتمال یک در هزار بخواهد در غرب از طریق قصر شیرین

بازخوانی اتفاقاتی که پیش از ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ رخ داد

ساده‌لوحی یا خیانت زمین بدهیم، زمان بگیریم!

هنوز هم خیلی‌ها فکر می‌کنند ۳۱ شهریور آغاز تهاجمات رژیم بعث عراق به کشورمان است؛ اما واقعیت چیز دیگری است. شاید بهتر باشد بگوییم تهاجم گستاخانه هوپماهای عراقی به آسمان تهران سبب شد این روز را نشانه رسمی آغاز جنگ در نظر بگیرند. سران حکومت وقت بغداد که با پیروزی انقلاب اسلامی به دنبال راه‌هایی بودند تا قرارداد الجزایر را ملغی کنند، در سال ۱۳۵۹ به صورت علنی به مرزهای ایران تجاوز و تعرض کردند و به خیال اینکه ایرانی‌ها توان مقابله با ارتش مسلح شده‌شان را ندارند، در آخرین روز شهریور تهاجمی همه‌جانبه را به اجرا گذاشتند.

خاک‌مان بیابند و اصلاً نگران نباشید. زمانی که عراق فرودگاه مهرآباد را بمباران کرد تازه دولتمردان وقت اعلام جنگ کردند، در حالی که شروع جنگ برای ما از دو ماه قبل محرز شده بود. جنگ از ماه‌ها قبل کامل و علنی شروع شده بود و نمی‌دانم چرا اعلام جنگ نمی‌کردند؟ زمانی جنگ را به طور رسمی اعلام کردند که من اسیر شده بودم و خبرش را در اردوگاه از طریق رادیو شنیدم.»

تقویت بنیه نظامی عراق

عراق پیش از ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ اقدامات مهمی، مانند تقویت پاسگاه‌های مرزی، احداث سنگر و مواضع دفاعی، انتقال توپخانه به مرزها، تقویت نیروهای نظامی خود در طول مرز و شناسایی‌های مرزی و نفوذ به داخل خاک کشور ایران به منظور آغاز جنگ انجام داده بود و در مقابل با اقدامی جدی از سوی ایران مواجه نشد. با اینکه از نگاه عراقی‌ها جنگ شروع شده بود، اما آرایش نظامی ایران اصلاً متناسب با آن وضعیت نبود و لشکرهای ارتش به جبهه جنوب کشور نرفتند و سازماندهی فوق‌العاده‌ای صورت نگرفت.

حتی یک نیرو به شما نمی‌دهم!

سردار شهید حاج‌محمدابراهیم همت نیز در بخشی از خاطرات خود درباره ماه‌های نخستین تهاجم عراق می‌نویسد: «ما پیش بنی‌صدر رفتیم و عنوان کردیم که از طریق نوسود می‌توانیم خیلی خوب روی مواضع عراق کار کنیم. عراق شهرهای نزدیک به نوسود دارد. فقط مشکل ما کمبود نیرو است؛ اما او می‌گفت من حتی یک نفر نیرو به منطقه شما نمی‌دهم! هر چه به او اصرار کردیم کمترین کمکی به ما نکرد!»

زمین بدهیم و زمان بگیریم!

بنی‌صدر در جایگاه فرمانده کل قوا هیچ‌گاه تحرکات و تهاجمات عراق پیش از ۳۱ شهریور را جدی نگرفت و با سهولت انگاری و ساده‌اندیشی راه را برای گستاخی و جسارت بعضی‌ها باز کرد. آن روزها ارتش کشور با مشکلات متعددی دست به گریبان بود و نمی‌توانست یک‌تنه مقابل متجاوزان بایستد. تنها نیرویی که می‌توانست جلوی دشمن مسلح و مهاجم را بگیرد، جوانان معتقد و باخداایی بودند که با سلاح غیرت، قدرت و ایمان به میدان نبرد پا گذاشتند و به دشمنان اجازه نفوذ ندادند. غافلگیری بعضی‌ها از شجاعت رزمندگان ایرانی، نه تنها آنها را در روزهای نخستین جنگ به اهداف‌شان نرساند، بلکه با گذشت زمان آنها را از موضع تهاجمی به لاک دفاعی فروبرد.

خودتان را به دادگاه معرفی کنید؛ چون لغو دستور کرده‌اید. به نظرم بنی‌صدر در حال خیانت به کشور بود. عراق حمله می‌کرد، منطقه‌ای را می‌گرفت و ما می‌خواستیم حمله کنیم دستور عقب‌نشینی می‌آمد. اجازه درگیری به ما نمی‌دادند. ما هم همه ارتشی بودیم و قانون را می‌دانستیم و می‌گفتیم دلیل این عقب‌نشینی‌ها چیست؟ در جواب می‌گفتند می‌خواهیم زمین بدهیم و زمان بگیریم. نمی‌دانم روی چه حسابی این تصمیمات را می‌گرفتند. به ما می‌گفتند عراقی‌ها اصلاً جرئت نمی‌کنند پای‌شان را داخل خاک‌مان بگذارند. به همین خاطر به ما

مهمات و نیرو نمی‌دادند. ما هم می‌گفتیم اگر نیرو و تانک ندارید حداقل مین بدهید تا داخل زمین کار بگذاریم و مانع نفوذشان شویم. عراقی‌ها در برابر هر تانک ما صد تانک می‌چیندند و بعد به ما می‌گفتند اینها جرئت نمی‌کنند یک قدم داخل

حمله کند و شهر را بگیرد شما برای مقابله با چنین مسئله‌ای چه تدبیری دارید؟ بنی‌صدر مجدداً گفت عراق هیچ وقت چنین غلطی نمی‌کند. برای اینکه هم در سطح بین‌المللی و سیاست جهان محکوم می‌شود و هم امنیت داخلی خودش به خطر می‌افتد. مطمئن باشید که صدام کشورش را به خطر نمی‌اندازد!»

شروع جنگ از دو ماه قبل

«قدرت‌الله هزاوه» که قبل از شروع جنگ در پادگان لشکر ۹۲ زرهی در مرز خدمت می‌کرد، می‌گوید: یک بار ارتش عراق به بخشی از خاک‌مان حمله و قسمتی را اشغال کرد که ما در پاسخ، خودسرانه عمل کردیم و منطقه را بازپس گرفتیم. همان زمان دولت بنی‌صدر به این کار مانع اعتراض کرد و به واحد ما که یک گروهان از گردان ۲۴۲ لشکر ۹۲ زرهی بود، اعلام کردند از منطقه برگردید و

قاب

قصه چشم‌ها

گلزار شهدای تهران هنوز جعبه‌هایی آلمینیومی دارد که در دل آنها می‌شود هزاران قصه کشف کرد. لابه‌لای نگاه‌هایی که به چشم‌های مان دوخته شده... در میان چشم‌هایی که نگاه‌شان به آسمان است... جوان‌هایی که با چشم‌های‌شان هزار قصه ناگفته دارند... وقتی به زیارت شهدا می‌رویم، سلام به چشم‌های‌شان، یادمان نرود...

تازه‌ها

اسرار جنگ تحمیلی

تقریباً کسی نیست که دفاع مقدس را بشناسد و با نام «مرتضی سرهنگی» آشنایی نداشته باشد. تمجیدر هبیر فرزانه انقلاب از او و یار دیرینش «هدایت‌الله بهبودی» این دورا که سال‌ها در ثبت و ضبط تاریخ و ادبیات دفاع مقدس و انقلاب تلاش می‌کردند، به چهره‌هایی ماندگار تبدیل کرد. این روزها چاپ جدیدی از کتاب «اسرار جنگ تحمیلی» به روایت اسرای عراقی از سوی انتشارات سروش منتشر شده که شامل مصاحبه سرهنگی با اسرای عراقی است که در طول جنگ تحمیلی توسط ایران به اسارت درآمدند. این مصاحبه‌ها ابتدا در روزنامه جمهوری اسلامی به چاپ رسید که با استقبال مخاطبان روبه‌رو شد و به عنوان یک حرکت پرارزش در مطبوعات آن دوران شناخته شد. به گفته سرهنگی؛

ذکر این نکته ضرورت دارد که این مصاحبه‌ها فی‌نفسه پرارزش و تاریخی‌اند، مصاحبه‌گر هر که باشد. این کتاب در ۴۰۸ صفحه با قیمت ۵۰ هزار تومان به بازار نشر آمده است.

گزارشی از پروژه آبرسانی به غیزانیه در گفت‌وگوی صبح صادق با مدیرعامل هلدینگ نیروی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبياء(ص)

ثمره همت جهادی

علی اصغر رحمان نژاد

خبرنگار

انقلاب اسلامی با تلاش و مبارزه جهادگونه مستضعفان در سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید و از درون آن نهادهایی به وجود آمدند که همواره افتخار خود را خدمت صادقانه و روحیه جهادی برای حل مشکلات مردم دانسته‌اند. قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبياء سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یکی از این مجموعه‌هاست که همواره در صحنه‌های سخت و دشوار، با افتخار برای حل مسائل و دغدغه‌های مردم و برای کمک به دولت ورود کرده است. نمونه‌های بارز خدمات قرارگاه خاتم‌الانبياء(ص) در سال‌های اخیر و در ایام تحریم‌های ظالمانه غرب علیه مردم مظلوم ایران در همه صحنه‌ها و در زندگی روزمره مردم به خوبی بروز و ظهور داشته است. به تازگی نیز در پی بیانات رهبر معظم انقلاب و ناراحتی ایشان از مشکلات مردم شریف خوزستان و به طور ویژه بخش غیزانیه، قرارگاه خاتم به صورت داوطلبانه و در راستای لیبیک به ندای رهبر معظم انقلاب در حل مشکلات مردم خوزستان، دست همکاری به سوی مسئولان این استان دراز کرده و به طور ویژه وارد صحنه حل مشکل آب غیزانیه شد. آنچه بیش از همه موجب دلخوری مردم شریف غیزانیه در سال‌های اخیر بوده، حق این عزیزان در بهره‌مندی از آب پایدار و سالم است. مطالبه برحقی که سال‌ها به بهانه نبود بودجه کافی و برخی بی‌توجهی‌های مسئولان نادیده گرفته شده بود؛ اما با همت مجموعه قرارگاه و یکدل شدن مسئولان دولتی و انقلابی ان‌شاء‌الله به زودی این مشکل غیزانیه که بزرگ‌ترین بخش در شهرستان اهواز است با همت دو هفته‌ای مسئولان امر در پایان رساندن انتهای شبکه که دسترسی مردم را ممکن می‌کند، حل خواهد شد؛ البته نهایی شدن این ماجرا همت دو هفته‌ای مسئولان و بخش خصوصی را می‌طلبد. برای آگاهی بیشتر از آنچه در غیزانیه رخ داده و تلاش مجموعه قرارگاه خاتم‌الانبياء(ص) در حل این مشکل با «مهندس محمد رستمی» مدیرعامل محترم هلدینگ نیروی وابسته به قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبياء(ص) به گفت‌وگو نشستیم. وی مسئولیت مستقیم عملیات اجرایی و عمرانی حل مشکل آب غیزانیه را برعهده دارد.

لطفاً ابتدا درباره غیزانیه و مشکل آب آن توضیحی ارائه بفرمایید تا ابعاد مشکل هر چه بیشتر روشن شود.

مشکل آب غیزانیه یک مشکل دائمی بوده و متأسفانه از سال‌های دور مردم شهیدپرور و انقلابی غیزانیه همواره با این مشکل مواجه بوده‌اند. مردم صبوری که سال‌ها برای تهیه آب، به تانکرهای آب نیاز داشتند و فقط ۱۲ روستا از ۸۰ روستای این بخش به آب پایدار و مطمئن دسترسی داشته و از تانکر بی‌نیاز بوده‌اند! توجه بفرمایید که غیزانیه بزرگ‌ترین بخش شهرستان اهواز است و این بخش بزرگ در قسمت شرقی مسیرهای اهواز به ماهشهر، رامهرمز، رامشیر و هفتکل قرار دارد. این بخش دودهستان دارد که در مجموع شامل بیش از ۸۰ روستا می‌شود. جمعیت این روستاها بالغ بر ۲۶۵۵۶ نفر است که شغل اصلی این عزیزان «کشاورزی» و «دامپروری» است و در حال خدمت به تولید در کشورمان هستند. تعداد دام‌های مردم زحمتکش بخش غیزانیه بالغ بر ۲۲۰ هزار رأس است. از آنجا که زندگی این مردم به دامپروری وابسته است، در صورت نبود آب سالم و پایدار، قطعاً چرخ زندگی آنها نخواهد چرخید. این رو از سال ۱۳۹۰ اقداماتی برای آبرسانی پایدار و مطمئن به این بخش انجام شد. به طور خاص از سال ۱۳۹۵ خط لوله ویژه‌ای برای این منطقه تعریف شد که از تصفیه‌خانه شیبان (واقع در رودخانه کارون) آب را به طول ۸۳ کیلومتر تا غیزانیه انتقال دهد. این مسیر بیش از ۸۰ کیلومتری برای خط لوله انتقال آب با فراز و نشیب‌ها و پیچ‌وخم‌های بسیاری همراه است که تاکنون هم به نتیجه نرسیده است. این مدت برای اجرای چنین طرحی تحت مدیریت آغا، در مقایسه با طرح‌های بزرگ با مدیریت مجموعه قرارگاه خاتم‌الانبياء، بسیار زیاد است و قطعاً اگر این پروژه از ابتدا در اختیار مجموعه قرارگاه بود، در کمتر از دو ماه به ثمر رسیده و مردم غیزانیه از برکاتش بهره‌مند می‌شدند.

مجموعه آغا که مسئولیت این طرح را برعهده داشت، چه دلیلی را برای طولانی شدن این پروژه مطرح می‌کند؟ آغا نیز دچار مشکلاتی است و مسائلی از قبیل نبود

اعتبار و وجود معارض را مطرح می‌کند؛ اما به هر حال در همه پروژه‌های بزرگ کشور، مشکلات مشابه وجود دارد. هنر اصلی آن است که با وجود چنین مشکلاتی بتوان این پروژه‌ها را به ثمر رساند. لذت و حلاوت حقیقی، انجام به موقع و مناسب چنین طرح‌هایی است؛ چرا که ما باید مراقبت کنیم که مردم عزیز ما نسبت به عملکرد مجموعه دولت دچار بدبینی نشوند.

سرانجام چه مقدار از این طرح تحت مدیریت آغا به ثمر رسید و از چه زمانی مجموعه قرارگاه برای حل مشکل مردم وارد این پروژه شد؟

همان طور که گفتیم این خط لوله حدود ۸۰ کیلومتری باید از مسیر پرپیچ‌وخم و مشکلی عبور داده می‌شد. بنابراین اجرای این خط لوله در سه مرحله از جانب مجموعه محترم آغا و مسئولان مربوطه تعریف شد. مرحله اول کار از تصفیه‌خانه شیبان تا روستای ثغیره در مجموعه آغا انجام شد. توجه کنید که در ابتدا و انتهای هر مرحله یک مخزن قرار دارد؛ یعنی آب به درون مخزن‌ها ریخته شده و از آنجا برای روستاها تقسیم می‌شود. متأسفانه، طولانی شدن اجرای مرحله یک و معطل ماندن قسمتی از مرحله دو سبب ناراحتی مردم شد که بارها قول‌های محقق نشده مسئولان مربوطه را شنیده بودند. مردم شریف و صبور این منطقه پیش از خرداد امسال نیز اعتراضاتی داشته‌اند. متأسفانه خرداد امسال مردم عصبانی برای رساندن صدای

اعتراض خود به مسئولان برخی راه‌های مواصلاتی به اهواز را بستند و مسائلی پیش آمد که سبب دخالت نیروی انتظامی شد. در همان ایام، رهبر معظم انقلاب فرمودند صحنه‌هایی در خوزستان دیده می‌شود که دل انسان را می‌خراشد. مجموعه قرارگاه خون دل حضرت آقا و رنج مردم غیزانیه را برنتابید و در همان ایام داوطلبانه برای کمک در جهت رفع مشکل به مسئولان مربوطه استان مراجعه کرد. ما با استاندار محترم خوزستان و مسئولان آغا صحبت کرده و مجموعه قرارگاه آمادگی خود را برای هر نوع کمکی بدون هیچ چشم‌داشتی در جهت حل مشکل اعلام کرد.

در زمان ورود داوطلبانه قرارگاه به پروژه، وضعیت پیشرفت کار به چه صورت بود؟

عزیزان آغا بر مرحله دو به طول ۱۸ کیلومتر متمرکز بودند و حدود ۱۱ کیلومتر از آن باقی مانده بود. ابتدا پیشنهاد آغا تکمیل این مرحله به دست قرارگاه بود که قسمت زیادی از آن همچنان باقی مانده بود؛ اما در ادامه تصمیم عزیزان بر این شد که قرارگاه مرحله سه را به سرانجام برساند. این بخش سوم حدود ۳۰ کیلومتر بود که هیچ قسمتی از آن انجام نشده بود. برآورد اولیه ما انجام همه مرحله سوم در حدود ۷۰ روز بود که با حساسیت و دستور فرمانده محترم قرارگاه تصمیم بر انجام آن در ۵۰ روز گرفته شد. استاندار محترم خوزستان از قرارگاه درخواست اجرای ۳۰ روزه کار را داشتند و بنابراین

هدف‌گذاری ما یک ماه قرار گرفت و خوشبختانه در ۲۵ روز کاری این مرحله به پایان رسید. این سرعت در کنار کیفیت بالا بوده و نشان‌دهنده وجود روحیه جهادی و تخصص به صورت توانمند در میان نیروهای انقلاب است.

آیا با پایان کار قرارگاه در مرحله سوم، اکنون آب به منزل مردم رسیده و مشکل برای همه روستاها مرتفع شده است؟

قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبياء تعهد خود را به درستی و زودتر از زمان بندی به انجام رسانید و حتی طبق درخواست جدید مسئولان محترم استان، ما ۸ کیلومتر لوله‌کشی اضافی برای انتقال آب به روستای عین‌الزمان را، که خارج بخش غیزانیه است نیز پذیرفتیم. ان‌شاء‌الله مجموعه‌آغای استان و پیمانکار خصوصی آن نیز بتوانند تعهدشان را به موقع به سرانجام رسانند و طی ۱۰ تا ۱۴ روز هدف‌گذاری شده آب از طریق لوله‌ها به منزل مردم عزیز برسد و از تانکرها به طور کامل بی‌نیاز شوند. همچنین در اینجا لازم می‌دانم از ریاست محترم بنیاد مستضعفان برای کمکی که در تأمین لوله‌ها داشتند، تشکر کنم.

اگر برای صحبت پایانی نکته‌ای دارید، بفرمایید.

چهار دهه از انقلاب شکوهمند اسلامی می‌گذرد و افتخار مجموعه قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبياء(ص) حل مشکلات کشور است. در روزهای سخت تحریم که بسیاری از پیمانکاران خصوصی معتقدند اگر کاری انجام ندهند و گوشه‌گود بنشینند، سود بیشتری خواهند برد و تن به کار در میان انبوهی از مشکلات و هزینه‌های اضافی نمی‌دهند؛ این قرارگاه است که یار و یاور دولت در انجام پروژه‌ها و ابرپروژه‌هاست. امیدوارم در مسائلی چون مشکل آب مردم غیزانیه و مطالبه بر حق آنها، مسئولان با مدیریت بهتر و دلسوزانه‌تری در حل مشکل اقدام کنند تا مسئله به اعتراض و... منتهی نشود. همچنین مسئولان محترم بدانند در راه خدمت به مردم، همواره قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبياء(ص) و جوانان مؤمن و جهادگر آن را در کنار خود خواهند داشت.

میزان حق بیمه پایه و مکمل نیروهای مسلح

سهام دولت و بیمه‌گذار ۵/۳ درصد است. سهم بیمه تکمیلی هر نفر نیز ۳۸۴ هزار و ۶۰۰ ریال است، اما در حوزه بیمه‌شدگان غیر قطعی که شامل عائله اختیاری سرپرست شاغل یا بازنشسته می‌شوند.

سهم بیمه شده ۶۸۰ هزار و ۷۸۸ ریال و سهم بیمه تکمیلی ۷۵۹ هزار ریال است. در این حوزه برخی محدودیت‌ها وجود دارد.

همچنین در زمینه کارکنان و وظیفه شاغل در بخش‌های نظامی، سهم بیمه شده برای بیمه پایه ۱۱۱ هزار و ۴۰۰ ریال و برای بیمه تکمیلی هر نفر ۱۹۳ هزار و ۲۰۰ ریال است.

پسران کارکنان یا بازنشستگان تا پایان ۲۲ سالگی و در صورت اشتغال به تحصیل تا پایان ۲۵ سالگی و دختران نیز تا زمان ازدواج جزء عائله درجه یک حساب می‌شوند.

سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح یکی از سازمان‌های بیمه‌گذار درمانی کشور است که شاغلان، بازنشستگان و نیروهای وظیفه مشمول خدمات این سازمان هستند. برای استحضار خانواده نیروهای مسلح و پاسداران و نیروهای وظیفه بر آن شدیم تا مبالغ دریافتی بیمه درمانی پایه و مکمل را که از فیش‌های حقوقی کارکنان کسر می‌شود، شفاف‌سازی کنیم.

بر اساس اعلام این سازمان در حوزه خانواده شاغلان که شامل سرپرست و عائله درجه یک می‌شود، سهم بیمه پایه دو درصد کسر از حقوق و مزایای مستمر است و پنج درصد هم سهم دولت و بیمه‌گذار، برای بیمه مکمل نیز به ازای هر نفر ۳۸۶ هزار و ۴۰۰ ریال کسر می‌شود. همچنین در حوزه بازنشستگان نیروهای مسلح سهم بیمه شده ۱/۷ درصد حقوق و

عملیات گسترده، اما در سکوت کامل

انقلاب را به هلاکت رساند و تعداد دیگری نیز مجروح شدند و پایگاه‌های این عناصر در جدار مرزی عملاً غیر عملیاتی و امکان هرگونه اقدام ضد امنیتی از این عناصر صلب شد، همچنین در این عملیات مقادیر زیادی سلاح، مهمات و تله‌های انفجاری از مقرهای این گروهک‌ها کشف و ضبط شد که نشان‌دهنده حمایت‌های سرویس‌های خارجی منطقه‌ای و فرمانطقه از آنها بود.

نکته قابل توجه اینکه در این عملیات هم همچون عملیات‌های گذشته در این مناطق «سردار پاکپور» فرمانده نیروی زمینی سپاه، با حضور در منطقه فرماندهی مستقیم را بر عهده داشته. این عملیات که یکی از بزرگترین عملیات‌های نیروی زمینی سپاه، اما در سکوت بود، تلفات سنگینی به ضد انقلاب وارد کرد و برگ زرین دیگری در کارنامه نیروی زمینی مقتدر سپاه ثبت شد.

نیروی زمینی سپاه طی هفته جاری با اجرای سلسله عملیات گسترده‌ای تعداد زیادی از مقرهای گروهک‌های تروریستی ضد انقلاب را در جدار مرزی منطقه شمالغرب کشور منهدم کرد؛ این در حالی بود که شاید چند کیلومتر بعد از جدار مرزی زندگی مردم کاملاً جاری و با امنیت بالا در جریان بوده و هست.

باز هم خاطرات درگیری با گروهک منحنه «پژاک» و ماجرای قله «جاسوسان» تکرار شد، اما این بار نیروی زمینی سپاه با تدبیر، قدرت و تجهیزات بهتر و بیشتری وارد میدان شد و در کمتر از ۱۰ روز با اشراف اطلاعاتی روی مقرهای استقرار ضد انقلاب اقدام به انهدام کلیه این مقرها در جدار مرزی کرد. نیروی زمینی سپاه در این عملیات با استفاده از پهپادها، توپخانه و موشک‌های هوشمند تعدادی زیادی از عناصر مهم و سرشناس ضد

۱۵

پاسدار

شماره ۹۶۷ | دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹

صداقت

روی خط

شارژ کارت‌های

یکسان‌سازی را تمدید کنید

۰۹۰۱۰۰۰۱۴۷۰ / جانباز شیمیایی کادر سپاه هستم، هزینه کپسول اکسیژن و عینک و غیره را سازمان نمی‌دهد.

۰۹۱۴۰۰۰۶۲۲۰ / لطفاً در مورد ابلاغیه شماره ۶۹۸ مورخه ۱۳۹۰/۷/۱۳ اردشیت طرح امام حسین(ع) که در مورد بسیجیان کد ۸۹ اجرایی‌شود، پیگیری فرمایید.

۰۹۱۴۰۰۰۳۹۰۸ / لطفاً قانون به کارگیری جذب بسیج کد ۸۹ را پیگیری فرمایید.

۰۹۱۵۰۰۰۱۵۶۶ / جانباز هستم و قادر به پرداخت هزینه داروهایم نیستم. چون هزینه داروی شیمیایی و موج انفجار بسیار بالاست. سردار صفری خودش جانباز و رزمنده است که خوب می‌داند بچه‌های جانباز و رزمنده شب‌ها تا صبح و صبح تا شب را چگونه می‌گذرانند.

۰۹۱۷۰۰۰۸۲۶۹ / چرا شارژ کارت‌های یکسان‌سازی لغو می‌شود؟ مگر نه اینکه امتیازی هست برای همکاران! حالا شارژ هم اگر از بین می‌رود چرا در فصل تابستان که سفرها زیاد هست و نیاز به کارت وجود دارد؟! **صبح صادق:** کارت یکسان‌سازی جدید ظاهراً با انتقال سهمیه سال ۹۹ صادر شده و باتوجه به وضعیت کرونا سهمیه سال ۹۸ تا آخر شهریور قابل استفاده است.

۰۹۱۸۰۰۰۶۸۰۴ / چرا سهمیه اینار برای ورودهای سال ۹۰ به بعد اعمال نمی‌شود؟ **۰۹۱۸۰۰۰۸۴۸۰ /** بسیجیان کد ۸۹ بیش از ده سال است که فعالیت‌های تخصصی دفاعی انجام می‌دهند، اما با توجه به مشکلات، حقوق و خدمات کم برخی می‌روند و در جای دیگر و کارهای آزاد مشغول می‌شوند که با این تجربه کاری حیف است.

۰۹۱۹۰۰۰۲۷۳۴ / چرا درباره سرداران و جانبازان جان برکف بیشتر توضیح داده نمی‌شود و زودتر معرفی نمی‌شوند. بنده جزء خانواده شهدا و جانبازان هستم، امروز متوجه شدم سردار حاج حسین صفری کیست؟ **۰۹۱۹۰۰۰۳۹۵ /** دانشگاه تهران هستم، امکان چاپ مقاله با موضوع اخلاق در هفته‌نامه وجود دارد؟ **صبح صادق:** مقالات و مطالب را به نشانی صبح صادق در صفحه آخر ارسال کنید. بررسی و بهره‌برداری می‌شود.

۰۹۳۶۰۰۰۵۵۴۸ / به کد پستی و آدرس دقیق دفتر ارتباط با مشاور سردار صفری برای فرستادن نامه از شهرستان نیاز دارم. سرهنگ جانباز بازنشسته «رمضانعلی عسگری» از لنگرود **صبح صادق:** شماره دفتر سردار صفری چند شماره یک بار در پایین همین ستون درج می‌شود.

۰۹۳۷۰۰۰۶۳۳۸ / پرونده‌های پیمانی برای تبدیل عضویت کمی‌کند پیش می‌رود، سن دوستان بالا می‌رود و زحمت زیادی هم که کشیدند بیشتر می‌شود. لطفاً در رسیدگی تسریع شود. **۰۹۳۷۰۰۰۹۳۱۷ /** بنده نیروی شیفی ۲۴۰، ۲۴ هستم که در ماه حداقل ۲۴۰ ساعت حضور دارم، چرا به ما حق شیفی یا اضافه کار داده نمی‌شود؟ از قم **۰۹۳۸۰۰۰۳۹۹۱ /** بچه‌های سپاه را متهم می‌کنند که دو فیش حقوقی دارند، در حالیکه بر خلاف قانون، حقوق نیروهای مسلح کمتر از نیروهای دولتی است. در حالی که هر کاری هم که نتوانند بکنند، از سپاه می‌خواهند انجام دهد و رو سفید هم می‌شود.

۳۰۰۰۰۹۹۰۰۰۳۳ / استان را از طریق سامانه پانکر منتقل کنید. اطلاعات با سازمان گذاردن

